
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Ricse Nagyközség Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	42
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	47
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	52
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	55
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	56
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	57
1. A HEP IT részletei.....	57
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	57
A beavatkozások megvalósítói	57
Jövőképünk.....	58
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	58
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	73
3. Megvalósítás	80
3.1. A megvalósítás előkészítése	80
3.2. A megvalósítás folyamata.....	80
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	82
3.4 Nyilvánosság	83
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	84
4. Elfogadás módja és dátuma	85

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30.-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, **Ricse Nagyközség Önkormányzata** Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Bevezető és rövid történeti áttekintés

Ricse nagyközség közigazgatásilag Borsod-Abaúj-Zemplén megyéhez tartozik. Földrajzilag a Bodroghözben, a tájegység északi, északkeleti csücskéhez közel helyezkedik el. Sátoraljaújhelyről és Sárospatakról 40 km-nyi közúton közelíthető meg. Légvonalban 10 km távolságban van a hármas határ Magyarország, Szlovákia, Ukrajna csomópontja.

A Bodroghózt sokszor szigetként emlegetik, mert a területét nagymértékben meghatározza három folyó: a Bodrog, a Tisza és a Latorca. A vidéket – a régészeti leletek tanúsága szerint – az újkőkortól egészen napjainkig folyamatosan lakják. Ricse honfoglalás-kori település. A Ricse elnevezés az egyik nyelvkönyv szerint a szláv nyelvből származik, és feltehetően mocsaras, vizes helyet jelent.

A település neve írásos formában már a XIII. század elején szerepel Bolesló váci püspöknek a leleszi konvent részére tett adománylevelében. A településen élő emberek életmódját egészen a XIX. századig meghatározták a vidéken található lápok, mocsarak. A fő megélhetési forrást a halászat, a vadászat, a sulyomszedés és a nádvágas jelentette. A mocsarak lecsapolása előtt Ricse a Bodroghöz egyik legelzártabb települése volt. Az 1700-as években 5 családot telepítettek be a faluba, akik a Máté, Vécsy, Körmöndi, Deák, Kocsi vezetéknevet viselték. A falu lakosságának nagy része ma is ezen családi nevek valamelyikét viseli. Az egyházi érdekeltség évszázadokon át kiterjedt Ricsére, és a hozzá tartozó földterületekre. Elsőként a Jászóvári Premontrei Rend említhető meg, amely több mint hét évszázadon át tartotta kezében a település egyik külterületi részét, Budahomokot (ma Budahomok tanya).

Budahomok katolikus uradalmi birtok volt, ahova csak katolikus cselédeket fogadtak fel. A katolikus hatás ellenére mégis évszázadok óta a község egyik fontos jellemzője a településnek a református felekezetű lakosok nagy aránya. Napjainkban is tart ez a tendencia, mert még ma is csaknem egészében református emberek lakják a települést. Rendkívül kevés a katolikus felekezetűek száma, pedig hosszú éveken át

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program.

katolikus hatás uralkodott a falu határában elterülő Budahomok tanya miatt. Mindezekről függetlenül a falu lakosságának 2/3-a napjainkban is a református vallást követi.

Ricse a Tisza-parti települések közé tartozik, bár a folyótól 2-3 km-re terül el. Szántóföldjeinek jelentős része viszont a Tisza törésvonaláig terjed. A folyó nagymértékben befolyásolta a falu és a lakók életét. A gazdag állat- és növényvilág, a halbőség, életmódjuk és tevékenységük meghatározó tényezője volt. Az ősi lápi foglalkozásokat idővel felváltotta az állattenyésztés és a földművelés. Jellemző volt a juh a sertés, majd a földművelés elterjedésével az ígás állatokat tenyésztése. A föld művelése többnyire a konyhakertészetben nyilvánult meg. Nagyobb területek művelésére csak később került sor. A vízmentesítést (mocsarak lecsapolása, folyók szabályozása) követően például olyan nagy méreteket öltött a dohánytermesztés Ricсэн, hogy a község mellett létrejött egy új külterületi település: Dohányostanya néven. Ricse másik külterületi települése Budahomok, ami a már említett Jászóvári Prépostság uradalmi birtoka volt. Dohányostanya később megszűnt, Budahomok pedig jelenleg magántulajdonban van. 1914-ben kitört az első világháború, ami Ricse lakosságát sem kerülhette el. A település lakóinak 15%-át érintette a mozgósítás. Az első világháborút követően 1920-ban, a trianoni békeszerződés értelmében Zemplén vármegye 2/3-ad részét szakították el Magyarországtól. A Bodrogek két részre szakadt. 54 települése közül 34 a mai Szlovákiához került.

Ricse 1920-tól járási székhely lett, mivel a trianoni békeszerződés aláírásával a korábbi járási székhely – Kírályhelmece – az új Csehszlovák állam területére esett. Ettől az időponttól erősödik községünk központi szerepe, s lesz a Bodrogek egyik meghatározó településévé, ennek következtében indult el a fejlődés útján. Ekkor építették fel a településen a főszolgabírói hivatalt, a laktanya épületét a határórség részére, a csendőrség és a vámórség épületét. Megszervezték a járási tisztiorvosi szolgálatot, a körjegyzőséget, gyógyszerterárat, postát, távírdát, további iskolát, vasútállomást építettek.

A II. világháború szintén érintette a községet. Ricse 1939-ben elvesztette járási székhely státuszát. Az 1940-es évek végén újra megindult az élet a faluban. Megkezdődött a termelőmunka, a gazdasági helyzet javulása. A Budahomokon élő emberek folyamatosan költöztek be a faluba, és így a tanyán állattenyésztési telepet és gépparkot létesíthettek. 1950-ben újraszervezték a közigazgatást: a Bodrogekői járásnak ismét Ricse lett a székhelye. A járás neve is megváltozott, új neve: Ricsei járás lett. A Ricsei járáshoz tartozó települések ebben az időszakban: Ricse, Cigánd, Nagyrozvágy, Kiszrovágy, Semjén, Lácacséke, Dámóc, Zemplénagárd, Révleányvár. A járási szerepkör folytán Ricse-nek ismét lett járási Rendőrkapitánysága, Kiegészítő Parancsnoksága, Határórsége, és megtalálható volt helyben a Sátoraljaújhelyi Járásbíróság kihelyezett irodája is. Ezenkívül Ricse rendelkezett ebben az időszakban orvosi rendelővel, gyógyszerterárral, 50 ágyal működő TBC kórházzal, szülőotthonnal, malommal, olajütővel, pékséggel, új iskolával. 1956. február 1-jével azonban újra átszervezték a közigazgatást, és ettől kezdve Ricse már a Sátoraljaújhelyi Járáshoz tartozott. Az 1970-es években kapta meg a település a nagyközségi címet.

További fontos mérföldkőnek bizonyult a település életében 2001, amikor is átadásra került a Zukor Adolph Művelődési Ház. Az elnevezéssel a település Zukor Adolph (Ricséről kivándorolt amerikai filmgyáros) emléke előtt tiszteleg. Ricse nagyközség szülöttének tiszteletére az épület előtt egy emlékkövet is állítottak. Az új Művelődési Ház épülete helyet ad színházteremnek, könyvtárnak, de betérhetnek ide az internetezni szándékozók is. Idényjellegű kiállításokat is szerveznek az épületben. A művelődési ház tetőterében négy apartmanban van lehetőség szállásfoglalásra. 2004-ben egy szabadidőpark létrehozására került sor szabadtéri színpaddal, tájházzal, táborozási lehetőséggel, főzőhelyekkel, melyek tökéletesen kiegészítik a Zukor Adolph Művelődési Ház tevékenységét. 2017. augusztus 16-án került átadásra a ricsei Zukor Csárda, mely finom ételekkel várja a betérő vendégeket. 2022. január 7. napjától megnyitotta kapuit a Zukor Adolph Emlékház is, ahol megtekinthető Ricse híres szülöttének Zukor Adolphnak az életútja, munkássága, és az általa alapított Paramount Pictures Company fontosabb mérföldkövei.

Ricse földrajzi elhelyezkedése kiváló, közel az ukrán és a szlovák határhoz. A legközelebbi város Cigánd 10 km-re fekszik a településtől, de könnyen megközelíthető Kiszvárdá (22 km), Sátoraljaújhely és Sárospatak (40-40 km) is. A településen kiépítésre került a vezetés ivóvíz, vezetékes gáz, szennyvízcsatorna-hálózat, közművilágítás. Ricse településen megtalálható intézmények: Ricsei II. Rákóczi Ferenc Óvoda és Konyha, II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola (1-8 évfolyam) alapfokú művészetoktatási intézménnyel kiegészülve, Zukor

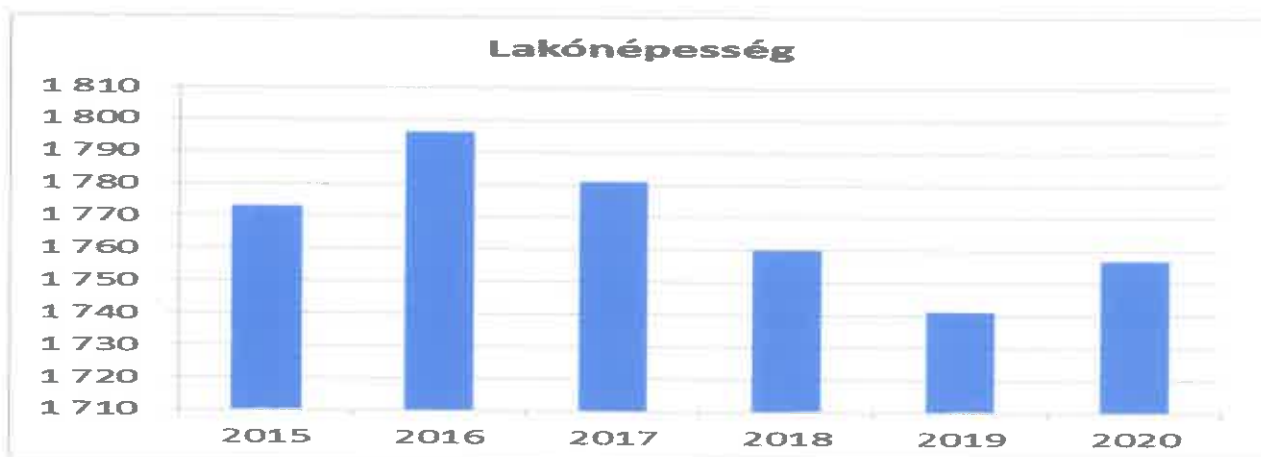
Adolph Művelődési Ház, Tájház, Zukor Csárda, Korona Takarékszövetkezet, Ricsei Közös Önkormányzati Hivatal, Mentőállomás, Orvosi Rendelő, Fogorvosi Rendelő, Védőnői Szolgálat, Gyógyszertár, Postahivatal, Szociális Szolgáltató Központ, Szociális – és Gyermekjóléti Szolgálat, kettő köztemető felújított ravatalozóval, 1 nemrég felújított református templom, 1 római katolikus templom, benzinkút.

A községben viszonylag sok vállalkozó található, legtöbbjük a mezőgazdasági ágazatban érdekelt. Több élelmiszerbolt, vendéglátóhelyel rendelkezünk, illetve ruházati bolt is megtalálható a településen.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	1 773	bázis év
2016	1 796	101,30%
2017	1 781	99,16%
2018	1 760	98,82%
2019	1 741	98,92%
2020	1 757	100,92%

Forrás: TelR, KSH Tstar

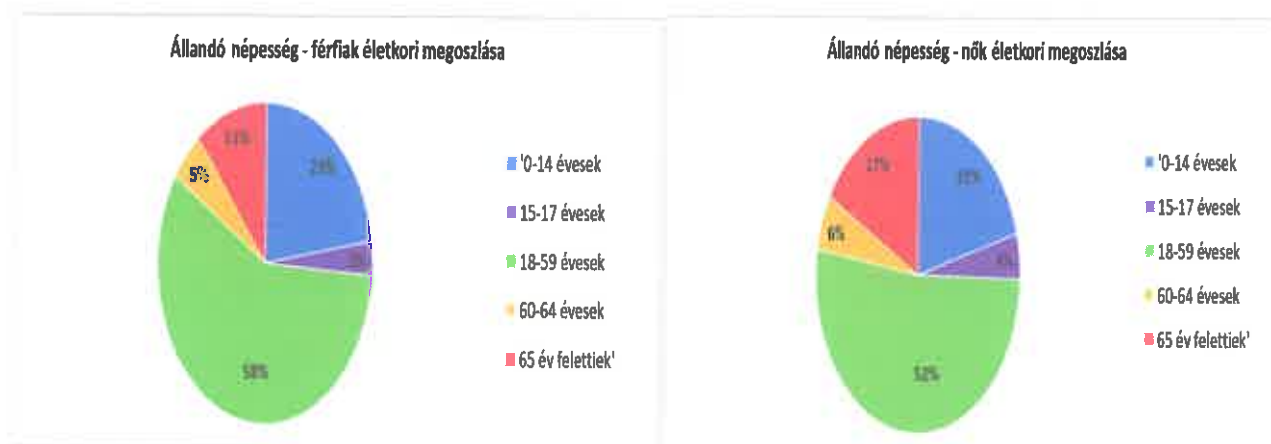

A fenti táblázatból, illetve az alatta látható diagramból kikövetkeztethető, hogy Ricse nagyközség lakosainak száma változó tendenciát mutatott 2020. évig. Nem állapítható meg sem drasztikus növekedés, sem pedig drasztikus csökkenés. Minimális ingadozást mutatnak a számok, 2020-ig pedig egy lassú ütemű növekedés figyelhető meg.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018.)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	902	966	1868	48,29%	51,71%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			113	6,05%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	205	200	405	10,97%	10,71%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	31	45	76	1,66%	2,41%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	522	504	1026	27,94%	26,98%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	46	55	101	2,46%	2,94%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	98	162	260	5,25%	8,67%

Forrás: TelR, KSH-TStar

Nők esetében a település állandó népességének 52%-a 18-59 éves kor közé tehető, míg a férfiaknál ebben a korcsoportban ez az arány 58 %. Ez jó, mert ez a korcsoport még az aktív korú népesség csoportját képezi. Ugyanakkor magas a 65 év feletti nők aránya (17%), ami előrevetíti a településen az előregedés problémáját. Ezzel szemben férfiak esetében az állandó lakosság 65 év feletti része 6 %-kal kevesebb, mint a nők esetében, ami azt feltételezi, hogy több idősebb, magányos hölgy él a településen, mint férfi.

Az előregedést támasztja alá a lenti táblázat (3. számú táblázat), mely szerint az elmúlt években valóban elég magas az öregedési index, és lassú, növekvő tendenciát mutat. Általánosságban elmondható, hogy még mindig többen halnak meg a településen, mint ahányan születnek. Az 5. számú táblázat alapján emelkedett a születések száma 2015. évtől, így a természetes szaporodás mutatója már pozitív számot mutatott 2018. évig. Ezt követően negatívvá vált a mutatószám, ami azt mutatja, hogy a születések száma nem emelkedik olyan mértékben, hogy meghaladja a halálozások számát.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	268	315	85,08%
2016	327	274	119,34%
2017	333	276	120,65%
2018	352	263	133,84%
2019	352	282	124,82%
2020	386	269	143,49%

Forrás: TeIR, KSH-TStar

A 4. számú táblázat mutatói azt mutatják, hogy nagyobb mértékű a településről való elvándorlás, mint a betelepülés. A migráció következtében többen költöznek el a településről, és kevesebben érkeznek a községben letelepedési szándékkal. A különbség 2019, évig erősen negatív értéket mutatott, majd 2020. évtől enyhe emelkedés figyelhető meg, tehát többen érkeztek a településre, mint ahányan elköltöztek.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-11,90
2016	8,40
2017	-19,00
2018	-22,60
2019	-11,40
2020	12,60

Forrás: TeIR, KSH-TStar

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	15,00
2016	10,00
2017	18,00
2018	17,00
2019	-3,00
2020	-7,00

Forrás: TelR, KSH-TStar

Összességében elmondható, hogy Ricse megfelelő infrastrukturális háttérrel rendelkezik a Bodroghözben, és bár kedvezőbb tendenciát mutatnak a statisztikában az élve születések számai az elmúlt 4-5 évben, ugyanakkor nem feledkezhetünk meg az időskorúak magas arányáról, és az elvándorlás negatív mutatóiról sem.

Értékeink, küldetésünk

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése nemcsak Magyarország számára, hanem egy olyan kis település, mint Ricse számára is alapvető jelentőséggel bír. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség - és képességbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el.

Az a fontos, hogy minden állampolgár számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

Kiemelten fontos annak a folyamatos ellenőrzése, vizsgálata, hogy érvényesül-e a településen a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, minden célcsoportra vonatkozóan.

Magyarországon, és ezen belül Ricse településen minden embernek meg kell adni az egyenlő esélyt, továbbá elő kell segíteni az eltérő társadalmi csoportok egymáshoz való közelítését, és az egyenlőtlenségek okozta externáliák megszüntetését.

Jellemző az alulról irányuló kezdeményezés, mert a helyi szintű egyenlőtlenségek elsősorban helyi szakemberek segítségével, helyi szinten szüntethetők meg. A helyi esélyegyenlőség megvalósítása komplex összefogást igényel a helyi szervezetektől. A megvalósítás folyamatában a helyi önkormányzatok a koordinátori feladatkör ellátásával biztosítják a folyamatosságot.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Ricse Nagyközség Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű

előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és a 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény a települési önkormányzatok számára megteremtette annak a lehetőségét, hogy a meghatározott célokkal összhangban helyi esélyegyenlőségi programot fogadjon el. Ricse Nagyközség Önkormányzat képviselő-testülete 2013. évben megalkotta a helyi esélyegyenlőségi programját, melynek keretében elemezte a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, meghatározta az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat.

Ricse Nagyközség élve a törvény adta lehetőséggel, a fent említett célok minél hatékonyabb megvalósításának érdekében megalkotta a településre vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programját, mely tartalmazza az Önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításának forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemét.

A helyi esélyegyenlőségi program alapját képezi, hogy a településen élő minden számára megteremtődjön az esélyegyenlőség mind a fizikai és kulturális környezetben, mind a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, valamint a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Ricse Nagyközség jelenlegi gazdasági programja 2028. évig hatályos. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével – a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program tartalmazza különösen: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adó politika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat.

A gazdasági program célkitűzései, illetve tartalma összhangban van a Helyi Esélyegyenlőségi Programmal, annak célcsoportjaival, továbbá tartalmazza a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségeit, a színvonaluk emelését, illetve szorgalmazza a munkahelyteremtést. Hosszú távú fejlesztési terveket tartalmaz.

A költségvetési koncepció tartalmazza azokat a pénzügyi mutatókat, amelyek segítségével képet kaphatunk a helyben élő hátrányos helyzetű emberek létszámának arányáról, az ő helyzetül elősegítésére fordított pénzügyi nagyságáról. A költségvetési koncepció tartalmazza a hosszú távú fejlesztési tervekhez rendelhető pénzeszközöket, ezáltal pénzügyileg is kapcsolódik a helyi esélyegyenlőségi programhoz. A koncepció és a gazdasági program segítségével mutatószámokat generálhatunk. Ezek az indikátorok a jövőre vonatkozólag, megmutathatják, hogyan tudjuk hatékonyan segíteni a hátrányos helyzetű célcsoportokat.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Bodroközi Többcélú Kistérségi Társuláson belül több településsel együttműködve működik a Szociális Szolgáltató Központ, illetve a Szociális – és Gyermekjóléti Szolgálat. Ezek biztosítják a Bodroközi kistérségben minden településen a szociális ellátásokhoz való hozzáférés lehetőségét (pl.: nappali ellátás, házi segítségnyújtás stb.)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program készítésekor felhasznált adatok elsősorban szekunder, azaz másodlagos adatok. Lekérdezett adatbázisok: a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisa, a TEIR-rendszer adatállománya, önkormányzati nyilvántartások. Kevésbé hangsúlyosak a primer adatok, de helyi adatgyűjtés keretein belül ilyen jellegű információt is nyertünk, például a tankerülettől, illetve a helyben működő óvoda intézményvezetőjétől, a helyi védőnőtől, helyi háziiorvostól stb.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység fogalmát a hétköznapokban gyakran nem értjük, és ezért általában a romák anyagi helyzetével azonosítjuk, de „Nem minden roma él mélyszegénységben, és nem minden mélyszegénységben élő ember roma!” Mi jelent akkor a mélyszegénység fogalma?

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat a lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet. Ezekben a térségekben a születéskor várható élettartam is lényegesen alacsonyabb.

Mélyszegénységben él valaki, ha tartósan a létminimum szintje alatt él, és nincs esélye ebből az állapotból segítség nélkül kikerülni. Legsúlyosabban érinti ez a térségünket, mert ez a térség a leghátrányosabb térségek egyike az országban.

Településünkön a munkanélküliség is problémákat generál, de jelenleg erre a célcsoportra vonatkozóan nem szükségesek közvetlen beavatkozást igénylő intézkedések. Természetesen az előforduló azonnali segítséget igénylőkről ezen a célcsoporton belül az önkormányzat, és a helyi Szociális Szolgáltató Központ azonnal gondoskodik, hogy ne érhesse őket a helyzetükből adódóan még több hátrány. Hajléktalan lakosa nincs a településnek.

A településen működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat. Ricse településen számottevő a roma lakosok száma, ezért is szükséges kiemelten foglalkozni ezzel a célcsoporttal.

Ricse településen a jövedelmi és vagyoni viszonyokat áttekintve általánosságban elmondható, hogy a lakosok szerényen élnek. Egyik fő oka a térségben jellemző magas arányú munkanélküliség, de az elmúlt évekhez képest ez az arány csökkenő tendenciát mutat jelenleg.

Az emberek döntő hányada (közel 80%) saját tulajdonú házában lakik, és elmondható, az, hogy a háztartások 70%-ában megtalálható legalább egy személygépjármű.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

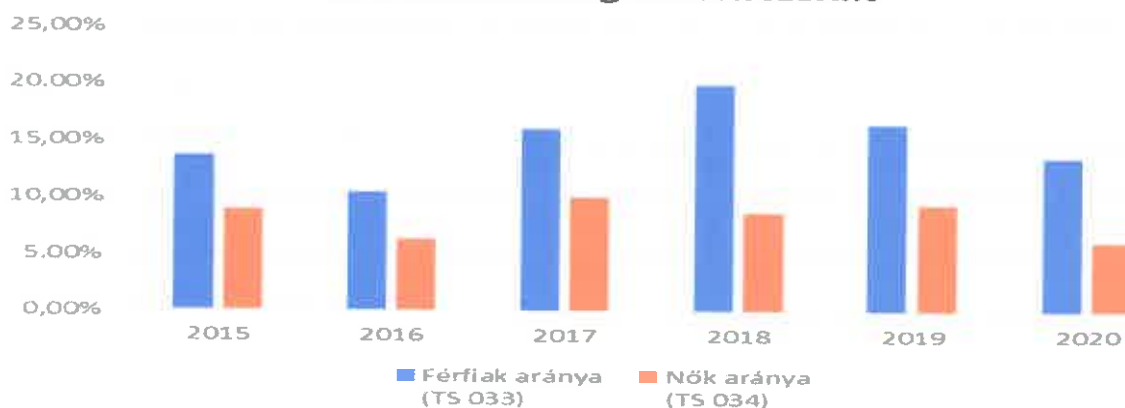
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat -Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	13,70%	8,91%	11,31%
2016	10,50%	6,33%	8,42%
2017	16,12%	10,00%	13,06%
2018	20,03%	8,70%	14,37%
2019	16,50%	9,38%	12,94%
2020	13,55%	6,11%	9,83%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint

Összességében elmondható, hogy a települése a fenti időszak alatt az aktív korú lakosság közel 8-15 %-ának nem volt munkája. A mutatószám folyamatos, de nem túl szélsőséges ingadozást mutat. Egyik évben csökken a mutatószám, majd a következő évben enyhe emelkedés figyelhető meg. Egységesen megállapítható, hogy a férfiak tekintetében magasabb a munkanélküliség, mint a nők körében.

3.2.2. számú táblázat – Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoport szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	94	67	106	112	98	73
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	18,00	10,00	20,00	10,00	11,00	11,00
	%	19,15%	14,93%	18,87%	8,93%	11,22%	15,07%
21-25 év (TS 038)	Fő	13,00	10,00	19,00	24,00	13,00	13,00
	%	13,83%	14,93%	17,92%	21,43%	13,27%	17,81%
26-30 év (TS 039)	Fő	8,00	3,00	9,00	17,00	17,00	10,00
	%	8,51%	4,48%	8,49%	15,18%	17,35%	13,70%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	8,00	9,00	4,00	9,00	3,00
	%	4,26%	11,94%	8,49%	3,57%	9,18%	4,11%
36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	5,00	8,00	15,00	13,00	2,00
	%	3,19%	7,46%	7,55%	13,39%	13,27%	2,74%
41-45 év (TS 042)	Fő	11,00	15,00	13,00	7,00	10,00	5,00
	%	11,70%	22,39%	12,26%	6,25%	10,20%	6,85%
46-50 év (TS 043)	Fő	12,00	4,00	9,00	11,00	8,00	6,00
	%	12,77%	5,97%	8,49%	9,82%	8,16%	8,22%
51-55 év (TS 044)	Fő	9,00	5,00	6,00	8,00	4,00	5,00
	%	9,57%	7,46%	5,66%	7,14%	4,08%	6,85%
56-60 év (TS 045)	Fő	11,00	6,00	7,00	5,00	6,00	7,00
	%	11,70%	8,96%	6,60%	4,46%	6,12%	9,59%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5,00	1,00	6,00	11,00	7,00	11,00
	%	5,32%	1,49%	5,66%	9,82%	7,14%	15,07%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

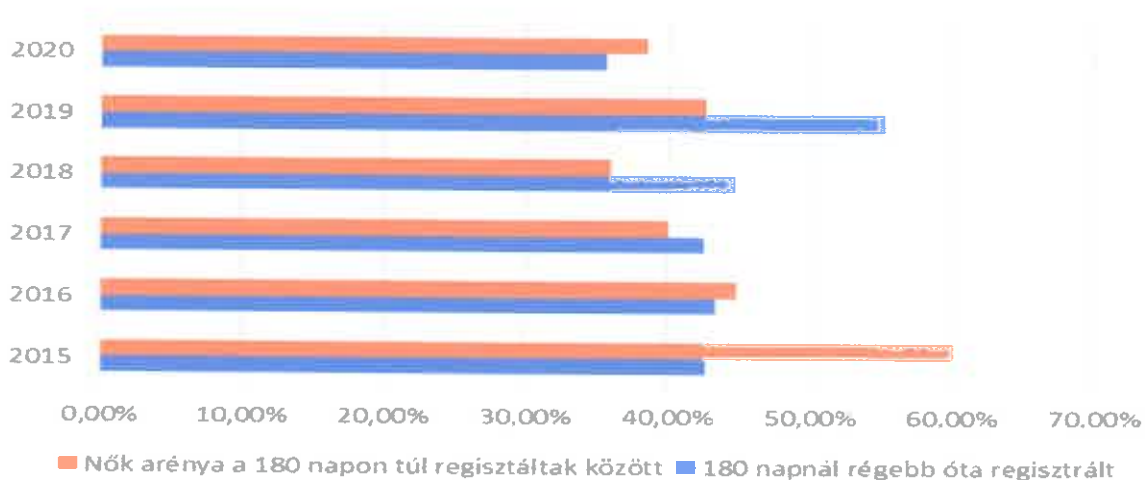
A regisztrált munkanélküliek számának korcsoport szerinti megoszlása is azt mutatja, hogy a 2018. évtől egyenes arányban csökkent az álláskeresők száma az elmúlt években. A táblázat alapján elmondható, hogy a 20-49 év közötti korcsoportokba tartozók találnak a leghamarabb munkát, őket „szívja fel” leggyorsabban a munkaerőpiac.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	42,60%	60,00%
2016	43,30%	44,80%
2017	42,50%	40,00%
2018	44,60%	36,00%
2019	55,10%	42,60%
2020	35,60%	38,50%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

A 3.2.3. számú táblázat a tartósan munka nélkül lévők számának alakulását mutatja be. Itt is látható, hogy a nők száma meredekebb csökkenést mutat, míg a férfiaké ellenkezőleg, az övék nő. Ez azt mutatja, hogy egyre több az olyan nő, aki viszonylag rövid időn belül el tud helyezkedni a munkaerőpiacon. Ezzel szemben a férfiak helyzete egy árnyalatnyival kedvezőtlenebb, legalábbis a statisztikai szerint.

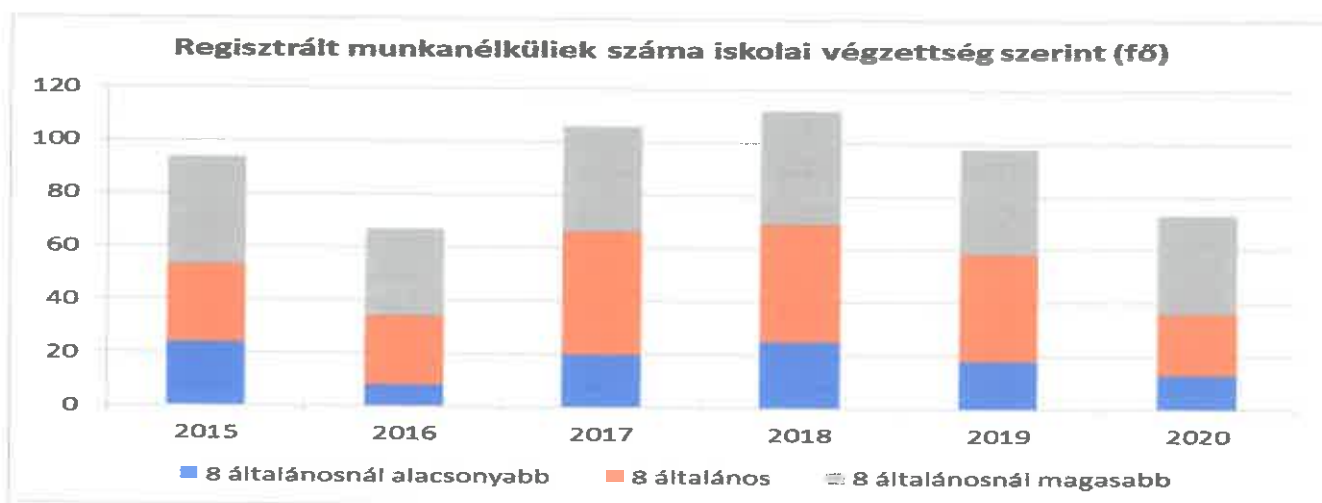

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat – Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	94	24	25,53%	29	30,85%	41	43,62%
2016	67	8	11,94%	26	38,81%	33	49,25%
2017	106	20	18,87%	46	43,40%	40	37,74%
2018	112	25	22,32%	44	39,29%	43	38,39%
2019	98	18	18,37%	40	40,82%	40	40,82%
2020	73	13	17,81%	23	31,51%	37	50,68%

Forrás: TELR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat alapján elmondható, hogy azok tudnak a legnehezebben elhelyezkedni, akik csak általános iskolai végzettséggel rendelkeznek.

Több mint 10 évvel ezelőtt a lakosság majdnem 1/5-e nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel. Az önkormányzat tájékoztatása szerint ez a szám napjainkban is hasonló arányú, nem csökkent ez az arány.

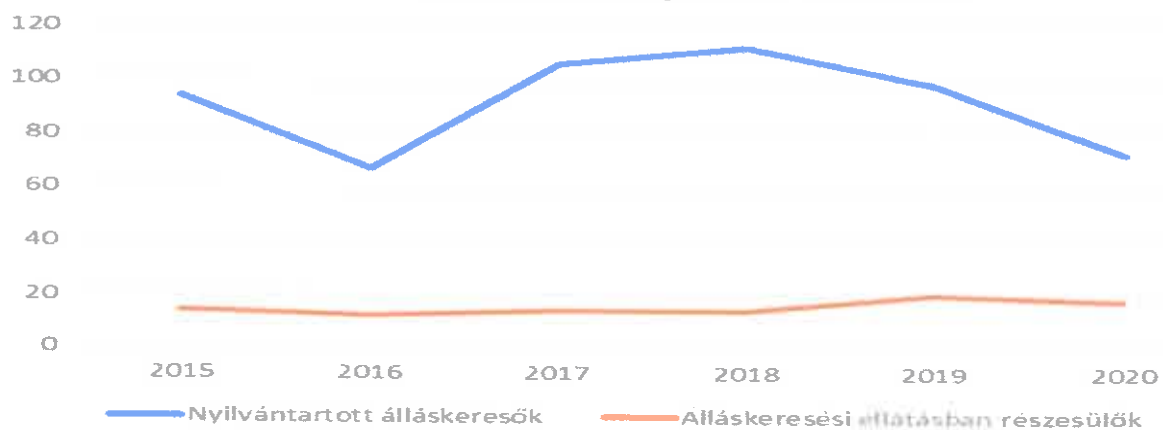
c) közfoglalkoztatás

A településen az emberek nagy részének az egyetlen megélhetési formája a közfoglalkoztatás keretében vállalt közmunka. Az önkormányzat minden évben jelentős számban alkalmaz közfoglalkoztatottakat. Ezt mutatja a 3.2.5. számú táblázat is. Jellemző az önkormányzatra más munkáltatókkal való együttműködés, akik szintén alkalmaznak közfoglalkoztatottakat. A közfoglalkoztatottak különféle programokban vesznek részt, melyek némelyike képzéssel is jár. Tehát a munka végzése közben/mellett új ismeretekre tesznek részt, és bizonyítványt kapnak a megszerzett képesítésről. Közfoglalkoztatás keretében dolgoznak roma munkavállalók is a településen.

3.2.5. számú táblázat – Foglalkoztatáspolitikai

Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	288	94
2016	294	67
2017	253	106
2018	258	112
2019	253	98
2020	312	73

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Ricsén emelkedő tendenciát mutat a regisztrált vállalkozások száma (2016.évben 169 db regisztrált vállalkozás volt a településen, míg 2023.ban ez a szám:). Ez gazdaságilag megfelelő, hiszen, ez azt jelentheti, hogy kedvező lehet a környezet az üzleti szektor szempontjából. Ebből kifolyólag a helyi iparűzési adó nagysága is reális (2019-évben 6.700.000, - Ft volt az adózók által bevallott iparűzési adó.). A megfizetett iparűzési adóról nem rendelkezünk pontos információról, de az önkormányzat tájékoztatása szerint a meg nem fizetett iparűzési adó mértéke nem sokban tér el a kivetett adótól.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	12 perc	7	18 perc	0	0	0	0
Megye- székhely	118 perc	0	0	0	0	0	0
Főváros	205 perc	0	0	0	0	0	0

Forrás: TEIR

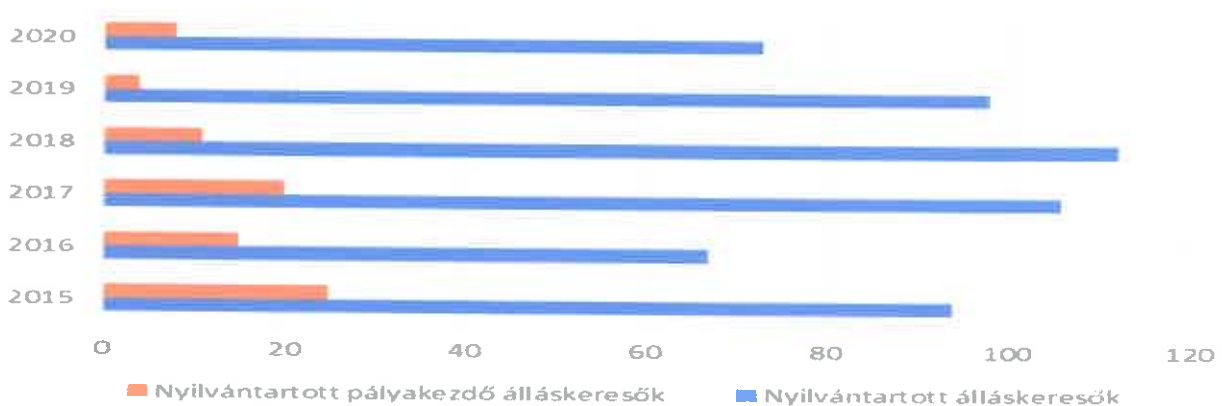
A legközelebbi centrum 10 km-re található, Cigánd városa. Itt nem sok munkalehetőség adódik. Ezen kívül 40-40 km-re található Sátoraljaújhely és Sárospatak városa. Sátoraljaújhelyen található több nagyüzem. A település lakosainak egy része mindennap ingázik oda autóbuszsal vagy autóval.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.6. számú táblázat – Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	94	25
2016	67	15
2017	106	20
2018	112	11
2019	98	4
2020	73	8

Álláskeresők

A 3.2.6 számú táblázatból kitűnik, hogy a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők egyre rövidebb időn belül el tudnak helyezkedni a munkaerő-piacon.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Ezen a településen, sőt az egész térségben a B-A-Z Megyei Kormányhivatal Cigándi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által szervezett képzések a legjellemzőbbek.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Ezt nagyrészt a közfoglalkoztatás keretein belül oldja meg az önkormányzat.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Ricse településen meghatározó számú a roma lakosok aránya. Ennek ellenére sem az oktatási intézményekben, sem pedig egyéb helyeken nem jellemző a negatív diszkrimináció, a hátrányos megkülönböztetés. Mind az oktatás, mind a munkaerő-piac területén, és az egyéb társadalmi színtereken elsődleges szempont az integráció.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Ebben a fejezetben láthatóvá válik a táblázatok segítségével, hogy a településen a rendszeres jövedelem nélkül élők milyen támogatásban részesülnek, illetve, hogy számszerűen mennyien férnek hozzá ezekhez a támogatásokhoz.

a) Igényelt illetve megállapított támogatások összege, száma stb.

3.3.1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	94	7,90%	14	14,89%
2016	67	5,61%	12	17,91%
2017	106	9,04%	14	13,21%
2018	112	9,78%	14	12,50%
2019	98	8,85%	20	20,41%
2020	73	6,62%	18	24,66%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatból kitűnik, hogy az álláskeresési ellátásban részesülők száma az elmúlt években (2015-2019 év között) stagnált. Nem emelkedett, és nem is csökkent jelentősen ez az arány. 2020 évben ez a szám lecsökkent, több embert sikerült bevonni a foglalkoztatásba, többen sikeresen elhelyezkedtek.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	29	30,85%	60	63,94%	43	45,74%
2016	19	28,36%	27	40,30%	31	46,27%
2017	43	40,57%	40	37,74%	57	53,77%
2018	38	33,93%	46	41,07%	52	46,43%
2019	40	40,82%	47	47,96%	60	61,22%
2020	14	19,18%	36	49,32%	32	43,84%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

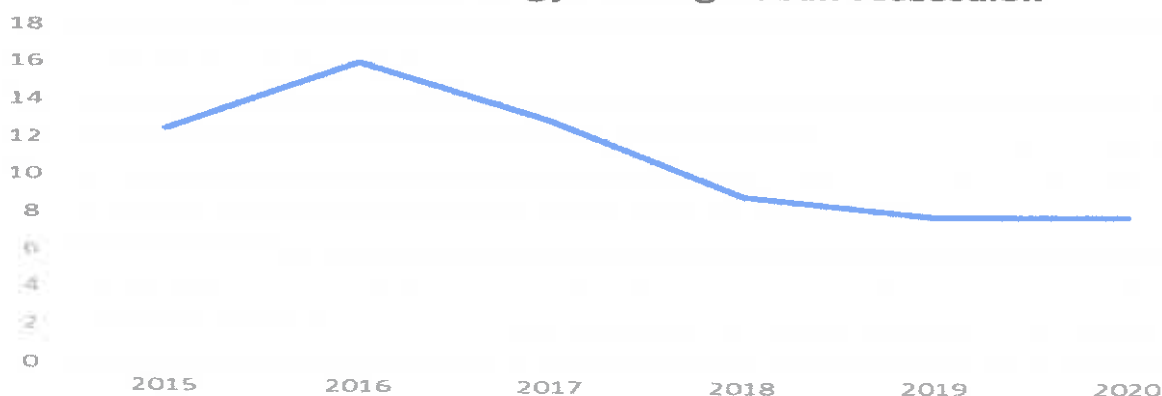
A 3.3.2. számú tábla alapján megfigyelhető, hogy 2015-2019 évek között nem volt kiugró változás a szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők számában alakulásában, majd 2020-ban ez az arány jelentősen lecsökkent. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás esetében a mutatószám 2015. évben jelentősen megemelkedett, majd 2016-2017. években csökkenő tendenciát mutatott, és 2018. évtől enyhe, de folyamatos emelkedés a jellemző.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	13
2016	16
2017	13
2018	9
2019	8
2020	8

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

A fenti táblázatból kitűnik, hogy elhanyagolható statisztikai számadatot képez azon személyek száma, akik részesültek az elmúlt években egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, és ez a szám is folyamatos csökkenést mutat.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat – Bérlakás és szociális lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	627	0	n.a	n.a	0	0	0
2016	627	0	n.a	n.a	0	0	0
2017	627	0	n.a	n.a	0	0	0
2018	627	0	n.a	n.a	0	0	0
2019	627	0	n.a	n.a	0	0	0
2020	627	0	n.a	n.a	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Községünkben a családok legnagyobb része saját tulajdonú családi házban él. Jellemzőek az alacsony ingatlanárak, és ezért számottevő az eladó ingatlanok aránya, ám még sincs nagy kereslet az üres házak iránt. Az önkormányzat 8 darab szolgálati lakással rendelkezik.

b) szociális lakhatás

Ilyen jellegű céllal nem épültek a településünkön ingatlanok.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Ilyen, egyéb jellegű lakáscélú ingatlanok sem jellemzőek a községben.

d) Elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Nem releváns

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat – Lakhatást segítő támogatások

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	269	n.a.
2016	245	n.a.
2017	336	n.a.
2018	277	n.a.
2019	65	n.a.
2020	69	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Ha megnézzük, és összehasonlítjuk az adatokat a településen található lakásállománnyal, akkor elmondható, hogy a lakásállományokat tekintve, átlagosan a lakások 2/3-ára járt a lakásfenntartási támogatás 2018. évig. 2019. évtől kivezetésre került a szociális ellátások közül a lakásfenntartási támogatás, ezáltal a mutatószám meredeken lecsökkent. Adósságcsökkentési támogatás az önkormányzatunknál nem került bevezetésre.

f) eladósodottság

Napjaink egyik legjellemzőbb problémája, bár ezen a területen statisztikai kimutatásokkal nem rendelkezünk, csak következtethetünk erre a munkanélküliek és a segélyezettek számából.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen nem laknak egyáltalán, kivétel ez alól Budahomok tanya, de ott a közművesítés megoldott, bevezetésre került a víz és az áram. A tanyán nem laknak állandóan, a dolgozók a munkaidejüket töltik ott.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Ricse településen nincsenek úgynevezett telepek, sem pedig szegregátumok. A roma etnikumra az jellemző, hogy integrálódnak a település belső környezetébe.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamata

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Ricsén egy háziorvosi szolgálat működik. Működik továbbá fogorvosi alapellátás, védőnői szolgálat. Az egészségügyi szakellátás, és a szakrendelők Cigánd városában működnek. Cigánd Ricsétől 10 km-re fekszik.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	0	0	1	119	n.a.
2016	1	0	0	1	128	26,60
2017	1	0	0	1	117	n.a.
2018	1	0	0	1	152	n.a.
2019	1	0	0	1	142	n.a.
2020	1	0	0	1	128	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Egészségügyi ellátás

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Településünkön évi rendszerességgel rendeznek szűrővizsgálatokat elsősorban a felnőttek részére. Ezek mindig rendkívül nagy népszerűségnek örvendenek. Gyermekek esetében a szűrővizsgálatok szervezése a háziorvos, illetve a védőnő bevonásával történik.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Helyben ilyen jellegű ellátás nincs.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Ricsén az önkormányzat saját konyhát működtet intézményi keretek között. A konyha biztosítja az étkeztetést az óvoda, az iskola, valamint az idősek, és a szociális étkezők számára is. A helyben termelt mezőgazdasági növények jelenthetik az egészséges táplálkozás alapját, hiszen ezeket a növényeket helyben állítják elő, természetes környezetben.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A település minden lakója részére elérhető a sportprogramokhoz való hozzáférés. Erre alkalmas helyszínek: az önkormányzat sportpályája, az iskola tornaterme, aszfaltpályája és a rekortán pálya.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Bodrogközi Többcélú Kistérségi Társulás Szociális Szolgáltató Központjának, valamint a Szociális- és Gyermejköltségi Szolgálatának szociális szolgáltatásai a település minden lakója számára elérhető.

g) drogprevenációs szolgáltatások

Helyben ilyen jellegű ellátás nincs.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az egészségügyi és szociális szolgáltatások nyújtásakor nem sérülnek az egyenlő bánásmód követelményei, illetve nem történik negatív diszkrimináció.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A közgyógyellátásban részesülők száma Ricsén viszonylag magas, és ez nem csökken, hanem stagnál a statisztikai adatok alapján. A közgyógyellátás nem más, mint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való pénzügyi hozzájárulás. Nagyrészt itt is a szociálisan rászorultak részesülnek elsősorban ebben az ellátási formában.

2010. évben az önkormányzat képviselő-testülete a magas költségek miatt saját hatáskörben megszüntette a méltányossági ápolási díjat. Ennek következtében 2010-re majdnem a felére lecsökkent az ápolási díjban részesítettek száma. 2013. évtől kezdve nem rendelkezünk pontos számadatokkal az ápolási díjban részesítettek számáról. De az előző évek tapasztalatai alapján elsősorban fogyatékos gyermekeket ápolnak a szülei, illetve fogyatékkal élő időseket a gyermekeik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A településen a közösségi élet színterei elsősorban: a templomok, a helyi művelődési ház, az Őszi Napsugár Nyugdíjas Közhasznú Egyesület által hetente rendezett klubfoglalkozások, a helyi óvoda és az általuk rendezett családi napok, az általános iskola, a Szociális Szolgáltató Központ, az önkormányzati intézmények, a vasárnapi futballmérkőzések, amikor a helyi sportegyesület tagjainak szurkolhatunk. Továbbá a közösségi rendezvények: községi farsang, községi nőnap, községi anyák napja, községi falunap, közös, községi karácsony stb. minősülnek még a közösségi élet színtereinek.

3.7.1. számú táblázat – Intézményi ellátottság (2018)

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	van	n.a.	2

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások

A közösségi együttélés során természetesen felmerülnek alkalmakként konfliktusok, de ezek megfelelő kommunikációval és koordinációval kezelhetőnek bizonyultak, és bizonyulnak folyamatosan.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Jellemző a településre, hogy időközönként adományoznak az emberek. Legtöbbször ezt névtelenül teszik. A gyakorlatban ez úgy működik, hogy a szülők beviszik az óvodába a felesleges játékokat, gyermekruhákat. Az is jellemző, hogy a Szociális Szolgáltató Központba viszik be a ruhákat, és ott szétosztásra kerülnek a szociálisan rászorultak között. Őszi és a téli időszakban jellemző, hogy a nagyobb mezőgazdasági vállalkozók az óvoda és az általános iskola gyerekeinek részére gyümölcsöt adományoznak.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

A Ricse településen élő roma nemzetiség saját nemzetiségi önkormányzattal rendelkezik. A nemzetiségi önkormányzat különféle rendezvényeket szervez, melynek keretében nemcsak a roma lakosság, hanem a település többi lakosa is megismerkedhetnek a roma kultúrával, a hagyományaikkal. Ezek a rendezvények segítik továbbá a nemzetiséget az összetartozás érzésének kialakításában, a kulturális egyediségük megőrzésében és a hagyományok átadásában a fiatalabb generáció részére.

e) helyi lakossági önszerveződések

Ricse település kis méretű község, ennek ellenére a lakosok mégis kialakítanak kisebb egységeket, ahol a közös érdeklődési körrel rendelkezők minőségi időt tölthetnek egymással. Ilyen például az Őszi Napsugár Nyugdíjas Klub, a Botorka Néptáncgyűttes, a Ricséért Polgárőr Egyesület.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat. A HEP fórum aktív tagja Juhász István a Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetője és képviselője.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas arányú munkanélküliség, alacsony életszínvonal, társadalmi elégedetlenség, integrálódás problémája	Foglalkoztatás elősegítése, a mezőgazdaság, mint kitörési pont. A helyben történő termelésre, eladásra való ösztönzés
Aluliskolázottság problémája, oktatás fontosságának felismerése	Célirányos képzés a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, Általános Iskola, Szakképző Iskolák, Továbbképző Központok segítségével.
Roma kultúra nem megfelelő, hiányos ismerete	Hagyományőrző foglalkozások szervezése, roma programok szervezése a településen nemcsak romák részére, a romák megismertetése a saját kultúrájukkal
Pályázatírási rutin hiánya, kevés beadott pályázat, a roma lakosság nem ismeri a pályázatírási folyamatát	Roma lakosság bevezetése a pályázatok világába. A helyi önkormányzattól segítségkérés, illetve kapacitás hiányában különféle alapítványoktól tanácskérés

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1.számú táblázat Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	902	966	1868	48,29%	51,71%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			113	6,05%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	205	200	405	10,97%	10,71%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	31	45	76	1,66%	2,41%

A településen az elmúlt években a gyermekek számának lassú emelkedő tendenciája figyelhető meg. Évről évre nő az élve születések aránya, bár a természetes szaporodási mutatója a településnek egyelőre még negatív. A 0 és 14 év közötti gyermekek száma lassan emelkedik, s az előregedés is lassúbb ütemet vett fel az elmúlt évek során.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	33	n.a.
2017	29	n.a.
2018	25	n.a.
2019	25	27
2020	35	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A községünkben elég változó tendenciát mutat a védelembe vett gyermekek száma, bár ez jelenleg növekedni látszik. Ezt is alátámasztja, hogy a veszélyeztetett kiskorúak aránya is egyenes ütemben nő. A védelembe vett gyerekek általában egyedülálló szülők gyermekei, vagy olyan családból kikerülő gyermekek, ahol a családi háttér nem rendezett. Ehhez hozzájárul még a létbiztonság hiánya is. De a helyi gyermekjóléti szolgálat és a gyámhatóság rendszeres ellenőrzésének ellenére sem csökkennek ezek a mutatók, bár az elmúlt éveket tekintve pontos számadatokkal nem rendelkezünk.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	351
2016	367,50
2017	334
2018	327
2019	339
2020	313

Forrás: TeIR, Önkormányzati adatok

A 4.1.2. számú táblázat megmutatja, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma 2015-2020 év között nagy arányú ingadozást mutatott. Ettől függetlenül a település méretéhez képest még ezek az ingadozó mutatószámok még így is viszonylag magasak. Ez tükrözi az itt élő hátrányos helyzetű családok szociális rászorultságát. Viszont 2020. évben jelentősen lecsökkent a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma. Gyermekvédelmi helyzet megállapításánál fontos, hogy az 1 főre jutó jövedelem ne legyen magas. Egyre több szülő ingázik naponta a munkahelye és a lakóhelye között a jobb megélhetés és a magasabb fizetés reményében.

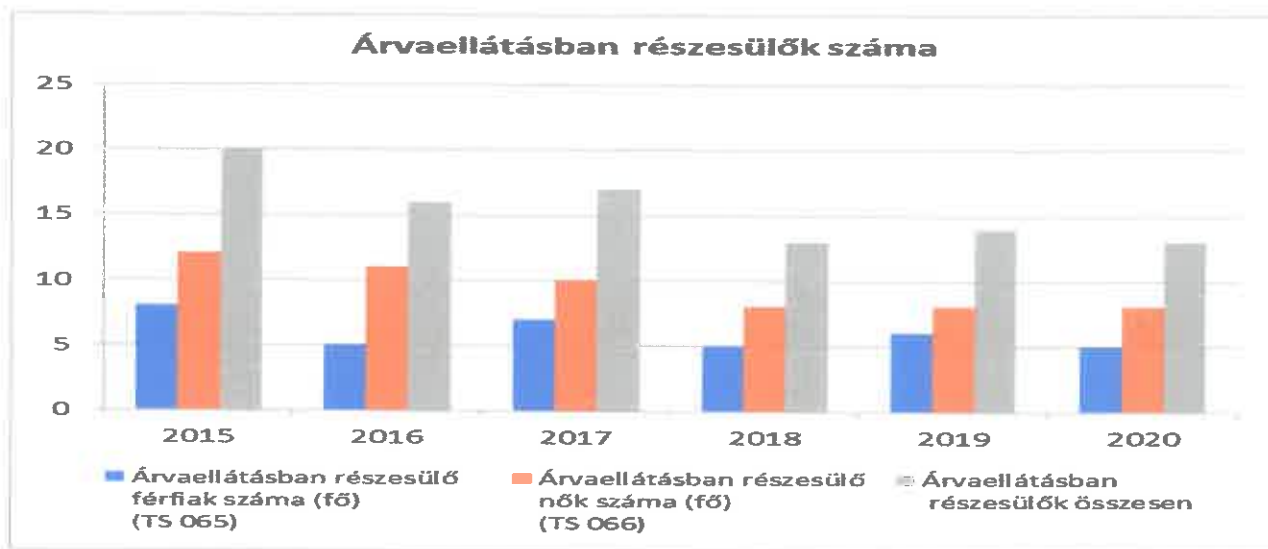
c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Mindazon gyermek, aki részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, jogosult kedvezményes étkeztetésre, tankönyvtámogatásra. Gyermek jogán járó helyi juttatásnak minősül az óvodáztatási támogatás, és a nyári gyermekétkeztetés is. A településünkön ez az arány elérheti akár a 70-80%ot is.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	8	12	20
2016	5	11	16
2017	7	10	17
2018	5	8	13
2019	6	8	14
2020	5	8	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Ricse Nagyközség Önkormányzata intézményi keretek között konyhát működtet, mely ellátja a helyi óvoda, az iskola és az idősek étkezési szükségleteit. Az óvodában kedvezményesen étkezők száma évről-évre kis mértékben hol emelkedik, hol csökken, de az ingyenesen étkezők aránya még így is nagyon magas lassan eléri a 85-90 %-ot. Az általános iskola helyzetét tekintve hasonló arányokat generál. Ez is azt mutatja, hogy egyre inkább nő a rászoruló kiskorú gyermekek aránya, és a község egyre nagyobb szerepet kap a támogatásukban.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Pontos információval ebben a témában nem rendelkezik az önkormányzat.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői

Pontos információval ebben a témában nem rendelkezik az önkormányzat.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1	119	119
2016	1	133	133
2017	1	142	142
2018	1	151	151
2019	1	144	144,00
2020	1	147	147,00

Forrás: TEIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Ricse településen egy védőnő végez munkát, ő látja el a hatáskörébe tartozó feladatokat. Viszonylag sok gyermek tartozik a hatáskörébe, rendszeresen kapcsolatot tart a kismamákkal, az újszülöttek anyukáival, a helyi óvodával és általános iskolával. Felkeresi otthonaikban a szülőket és a gyerekeket rendszeresen.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	1	0	0	0	n.a.
2016	1	0	0	0	n.a.
2017	1	0	0	0	n.a.
2018	1	0	0	0	n.a.
2019	1	0	0	0	n.a.
2020	1	0	0	0	n.a.

Forrás: TEIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen nincs gyermekorvos, ezért a helyi gyermekeket a házi orvos látja el. Gyermek szakorvosi ellátás legközelebb Cigánd településen van, Ricsétől 10 km-re, illetve Kisvárdán, 22-kmnyi távolságra. Kisvárdán azonban már Kórház is található. Sátoraljaújhely városában is biztosított a gyermek szakorvosi ellátás és a kórház.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok: erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

Ricse nagyközségben nem működik családi napközi. A településen 2020. évtől működik egy Mini Bölcsőde, melynek férőhelye 7 fő.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások

A településen Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat működik. Fő feladatuk a megelőzés, és krízishelyzetben a gyors és megfelelő segítségnyújtás szorosan együttműködve a társhatóságokkal (pl: Gyámhivatal, Jegyző). Az ügyintéző segít a rászorultaknak a hivatalos ügyeik intézésében, és hivatalos nyomtatványok kitöltésében is. Ügyfélbarát légkör kialakítása a cél.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

4.3.3.a) számú táblázat – Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	7	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	7	7	7	7

Forrás: TEIR, KSH Tstar

A településen 2020. évtől működik egy Mini Bölcsőde, melynek férőhelye 7 fő. A Mini Bölcsőde maximális kihasználtsággal működik.

f) gyermekvédelem

Amennyiben egy kiskorú testi, erkölcsi, értelmi fejlődése valamilyen oknál fogva veszélybe kerül, akkor a védelembe vételére kerül sor, a társhatóságok szoros együttműködésével: jegyző, gyámhivatal, gyermekjóléti-és családsegítő szolgálat.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A településen élők krízishelyzetben az önkormányzat Szociális Bizottságához fordulhatnak. A Szociális Bizottságot a képviselő-testület felruházott az ilyen helyzetekben szükséges döntési jogkörrel. Ilyen esetekben a Bizottság rendkívüli ülésen dönt a krízishelyzetről, és annak megoldásáról.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A településen mindenki számára biztosított a községi sportpályához, az iskolai tornateremhez való hozzáférés. Aki aktívan szeretne részt venni sporteseményeken, az csatlakozhat az önkormányzat Sportegyesületéhez. A Zukor Adolph Művelődési Házban található könyvtár, internet-szoba, ezekhez is bárki hozzáfér. Ezenkívül a Művelődési Ház mellett található Tájház és Szabadidő Park, rekortán sportpálya mindenki számára ingyenesen látogatható. Itt, kialakított szalonnasütő-helyek várják a kikapcsolódni vágyókat. 2017-ben került átadásra a ricsei Zukor Csárda, ami finom ételekkel várja a betérő vendégeket.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei)

Az intézményi gyermekétkeztetést a helyi önkormányzat biztosítja, saját konyhával. Tavaszi, nyári, őszi, téli meghatározott időszakokban a gyermekétkeztetés is működik a településen. A megfelelő feltételrendszer keretében az ingyenes tankönyvellátás intézménye is működik.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

Ez nem releváns a településen, mert a programok szervezése során minden egyes gyermek érdekét a szem előtt tartva állítják össze a programokat. Fontos, hogy megkülönböztetés nélkül tudjanak együtt játszani és tanulni a gyermekek.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképvisezők észrevételei

Erről nincsenek számottevő információk, nem jellemző a településre.

f) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj, mely ösztönözheti a nappali tagozatos, felsőoktatásban résztvevő szociálisan rászoruló diákokat a tanulásra.

Ricse Nagyközség Önkormányzata minden hónapban egyszer pénzbeli jutalommal jutalmaz 15 fő kiválóan teljesítő általános tanulót 1-8 osztály között.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

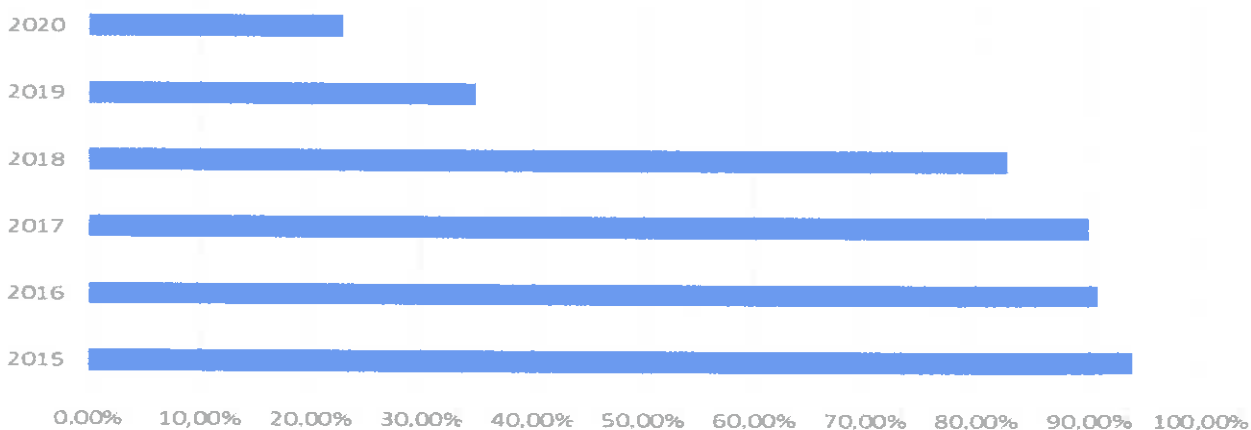
A helyi óvodának nincs saját fejlesztő pedagógusa, de a Cigándi Járás biztosítja, hogy rendszeres időközönként foglalkozzanak az általuk biztosított logopédusok, gyógypedagógusok az itteni óvoda gyermekeivel. A helyi általános iskolában van gyógypedagógus, és létezik osztály a sajátos nevelési igényű gyermekek számára is.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	113	106	93,80%
2016	107	97	90,70%
2017	118	106	89,80%
2018	110	91	82,70%
2019	118	41	34,80%
2020	118	27	22,90%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül

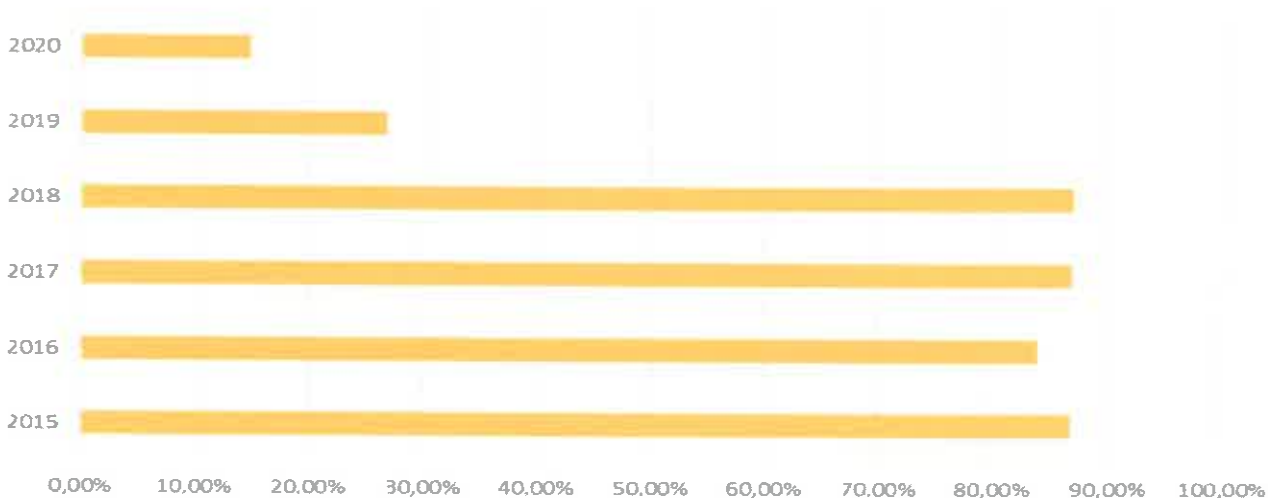

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	265	230	86,80%
2016	268	225	84,00%
2017	252	219	86,90%
2018	240	209	87,10%
2019	223	60	26,90%
2020	237	35	14,80%

Forrás: TelR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül

A 4.4.a) 1 szám és a 4.4.b) 2. számú táblázat alapján általánosságban elmondható, hogy a vizsgált időszakban, főleg 2015-2018 között nagyon magas volt mind az óvodás mind az általános iskolás gyerekek esetében a hátrányos illetve a halmozottan hátrányos helyzetűek aránya. 80-90% között mozogtak ezek az arányok mind a két intézményben. A 2019. évtől kezdve egy nagyarányú folyamatos csökkenés figyelhető

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	0	0,00%	n.a.	n.a.	0	0,00%
2016	0	0,00%	n.a.	n.a.	0	0,00%
2017	0	0,00%	n.a.	n.a.	0	0,00%
2018	0	0,00%	n.a.	n.a.	0	0,00%
2019	0	0,00%	n.a.	n.a.	0	0,00%
2020	0	0,00%	n.a.	n.a.	0	0,00%

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	104	211
2016	149	188
2017	122	192
2018	152	155
2019	126	198
2020	92	211

Forrás: TeIR, KSH Tstar,

A középfokú oktatásról nem rendelkezünk egységes, átfogó információval a hátrányos illetve a hátrányos helyzetű gyermekeket illetően. A bodrogközi térség, és ezen belül Ricse település is hátrányos helyzetű, így jellemző, hogy az alapfokú tanulmányok befejezését követően egyre kisebb számban mennek el középiskolába tanulni ebből a régióból, és erről a településről.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db	
Az óvoda telephelyeinek száma		1	
Hány településről járnak be a gyermekek		4	
Óvodai férőhelyek száma		120	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)		4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		7.00 órától 17.00 óráig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ( )		nyári szünet alatt ügylet volt	
Személyi feltételek		Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		7	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		7	2
Gyógypedagógusok létszáma		0	0
Dajka/gondozónő		6	0
Kisegítő személyzet		2	0

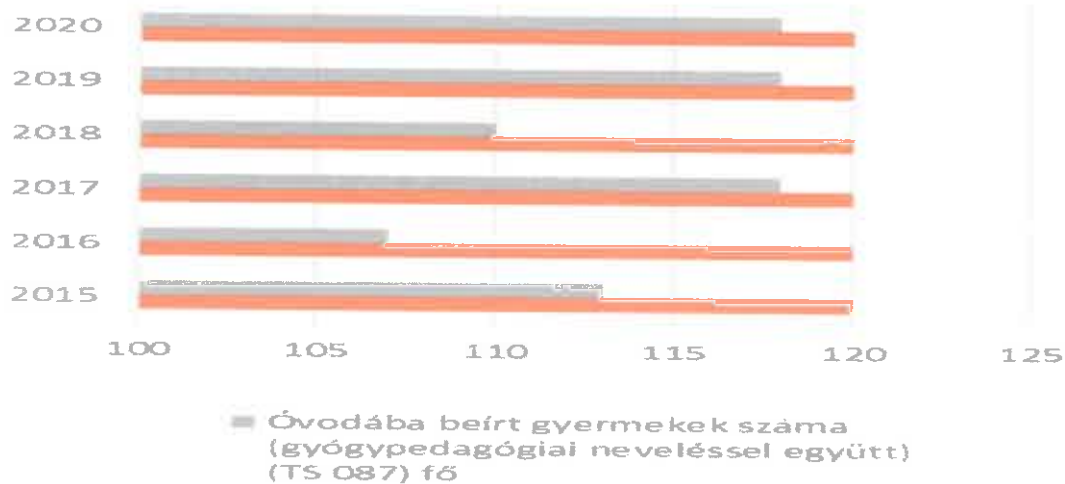
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015	94	4	120	1	113	0	0	28
2016	99	4	120	1	107	0	0	27
2017	106	4	120	1	118	0	0	30
2018	119	4	120	1	110	0	0	28
2019	131	4	120	1	118	0	0	30
2020	138	4	120	1	118	0	0	30

Forrás: TeIR, KSH T Star, Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai férőhelyek

A helyi óvodában nincs állandó gyógypedagógus, ezt a szolgáltatást a Cigándi Járás biztosítja részükre. Az óvónők mindannyian képzettek szakemberek. A személyi állomány minősége és mennyisége megfelelőnek tekinthető. A helyi óvoda kihasználtsága közel 100%-osnak mondható.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	2	16	2	17	44,50%
2015/2016	2	17	2	16	44,40%
2016/2017	2	16	2	16	42,10%
2017/2018	2	15	2	16	40,80%
2018/2019	2	15	2	15	38,60%
2019/2020	2	15	2	16	37,10%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

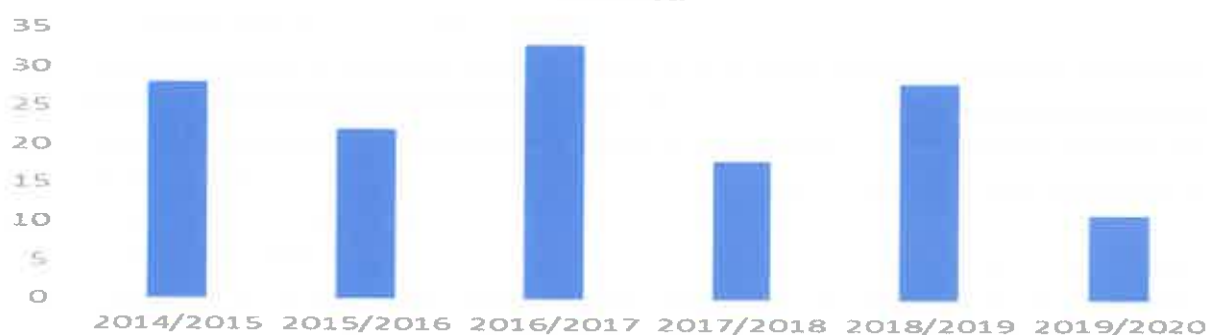
A fenti táblázatból és diagramból megállapítható, hogy a helyi általános iskolában a gyógypedagógiai osztályok száma stabilnak, állandónak tekinthető a statisztika szerint, és elég magas a más településről bejáró általános iskolások aránya.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	28
2015/2016	22
2016/2017	33
2017/2018	18
2018/2019	28
2019/2020	11

Forrás: TelR, KSH Tstar

8. évfolyamot sikeresen elvégzett tanulók száma

Az általános iskolában a 8. évfolyamot sikeresen elvégzett tanulók száma elég nagyfokú ingadozást mutat, és a mutatószám csökkenő tendenciát mutat.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Egyáltalán nem jellemző a hátrányos megkülönböztetés és a jogellenesség az oktatás, képzés területén. A szegregáció sem jellemző sem intézményen belül, sem pedig intézmények között.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Gyenge léptékben, de csökken azoknak a gyerekeknek a száma, akik eredményesen fejezik be a 8. osztályt.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

A jó tanulmányi átlagot felmutató diákok pénzjutalmat kapnak Ricse Nagyközség Önkormányzatától minden hónapban, ezzel is ösztönözve a gyermekeket. A nyári gyermekétkeztetés is a pozitív diszkrimináció kategóriáját képezi. Ricse településen nem működik Biztos Kezdet Gyerekház, sem pedig Tanoda.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015	0	0	62	n.a.
2016	0	0	n.a.	343
2017	0	0	n.a.	323
2018	0	0	n.a.	335
2019	0	0	n.a.	327
2020	0	0	n.a.	372

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és Intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Sajátos nevelésű igényű gyermekek számának növekedése, helyben történő speciális oktatás hiánya	Helyi szakemberek képzésének biztosítása, gyógypedagógusok, logopédusok stb. képzése
Fiatalok szellemi, fizikai teljesítőképességének „gyengülése”, elkényelmesedés problémája	Közösségi programok szervezése, kitörési pont lehet a sport, egészséges életmódra történő nevelés
Hátrányos helyzetű gyermekek számának állandósága, stagnálása	Munkanélküliség kérdésének megoldása, a gyermekek felé kiemelt figyelem, főleg érzelmi téren, iskola pszichológusok bevonása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	13,70%	8,91%	11,31%
2016	10,50%	6,33%	8,42%
2017	16,12%	10,00%	13,06%
2018	20,03%	8,70%	14,37%
2019	16,50%	9,38%	12,94%
2020	13,55%	6,11%	9,83%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint

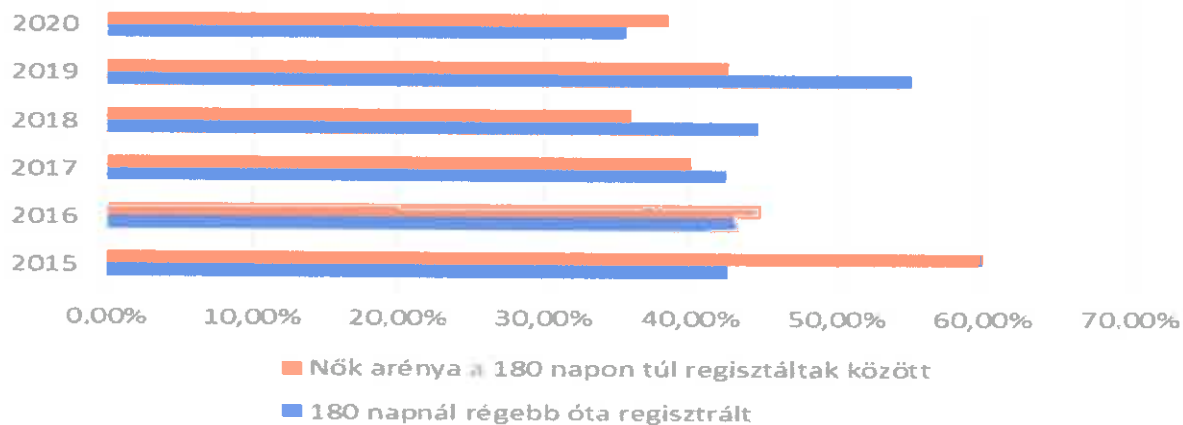

5.1.2. számú táblázat - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	42,60%	60,00%
2016	43,30%	44,80%
2017	42,50%	40,00%
2018	44,60%	36,00%
2019	55,10%	42,60%
2020	35,60%	38,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

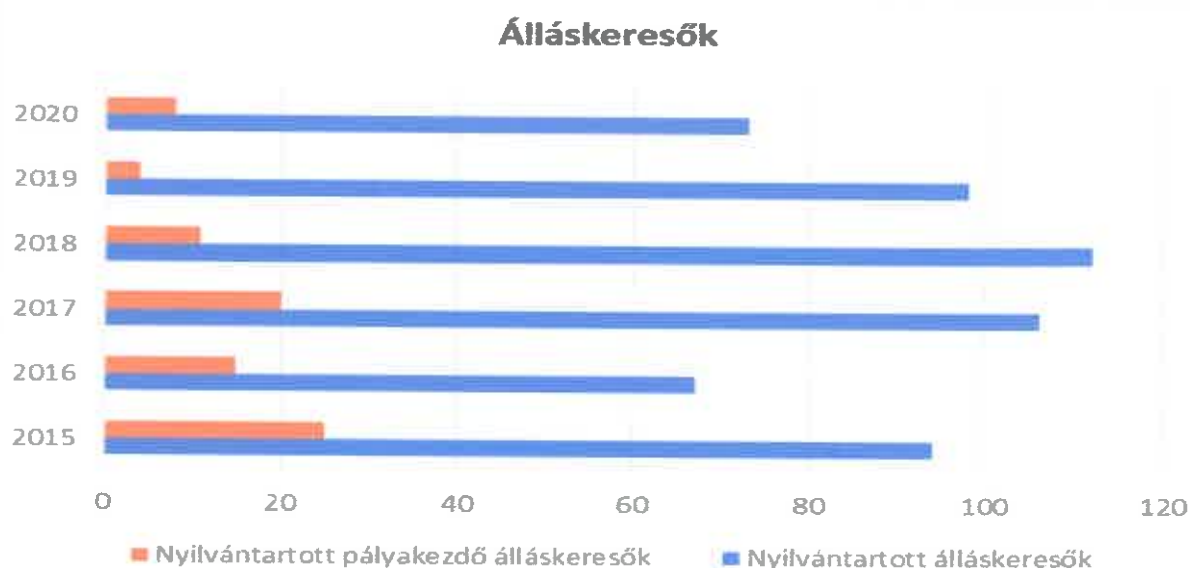
180 napnál hosszab ideje álláskeresők

5.1.3. – Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	94	25
2016	67	15
2017	106	20
2018	112	11
2019	98	4
2020	73	8

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az előző oldalakon szereplő számok és diagramok rámutatna arra, hogy a nők egyre könnyebben tudnak elhelyezkedni a munkaerő-piacon. Csökkenő tendenciát mutat a női álláskeresők száma. Bár a településen helyben még kevés olyan munkahely van, ahol nőket alkalmaznak, és a közfoglalkoztatás az egyik fő megoldás számukra.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Jellemző, hogy a nők vesznek inkább részt segítő-és képzési programokban. Ezenkívül a közfoglalkoztatás keretében növénytermesztői képzést kapnak a dolgozók, és itt is túlnyomórészt nők a tanulók.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Helyben egyik fő megoldást az alacsony iskolai végzettségű nők számára a közfoglalkoztatás jelenti. Tervezi az önkormányzat kisebb üzemek létrehozását: gomba-, mézfeldolgozó, gyümölcs-, és zöldségfeldolgozó, gyümölcslé- és zöldséglé gyártás.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Ez helyi szinten nem jellemző a településre, bérkülönbség tekintetében pedig különösen nem, az egységes minimálbérnek köszönhetően.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.2.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	1	119	119
2016	1	133	133
2017	1	142	142
2018	1	151	151
2019	1	144	144
2020	1	147	147

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

5.2.2.a) számú táblázat – Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	7	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2.b) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	0	0	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	7	7	7	7

Ricsén nem működik családi napközi, de a hét fő befogadására alkalmas mini bölcsőde 2020. évtől kezdte meg működését. Egy védőnő látja el településünkön a gyermekeket. A mini bölcsőde által nyújtott ellátásra van igény a lakosság részéről.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Az 5.2.1. számú táblázat alapján az állapítható meg, hogy az elmúlt éveket tekintve nőtt a csecsemőkorú gyermekek létszáma. Egyrészt ez a tudatos tervezés eredménye, másrészt pedig az anyaságba „történő menekülés” az elégtelen munkaerő-piac miatt. A munkaerő-piacon jelenleg túlkínálat alakult ki, amit sem az üzleti, sem pedig a közsféra nem tud ellensúlyozni, így megborul az egyensúly. A gyermekvállalással, és az anyasággal a nők ideiglenesen kikerülnek a munkaerő-piacról, és így az közelebb kerül az egyensúly állapotához.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A településen nem jellemző a nőket érő, illetve a családon belüli erőszak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Helyi szinten nem működnek ilyen szolgáltatások, de ha krízishelyzetbe kerül egy nő, egy anya, akkor a családsegítő szolgálat és az önkormányzat gyors és hatékony közreműködésével a krízishelyzetbe került személy eljut a számára megfelelő intézetbe.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Ricsén a helyi közélet szereplői leginkább a nők. Az intézmények vezetői kivétel nélkül mind nők, kivétel ez alól az általános iskola, a művelődési ház és a képviselő-testület. A képviselő testület tagjainak 2/3-a férfi. Az oktatásban, az óvodai nevelésben, a közigazgatásban, a szociális szolgáltatások, a kulturális élet területén a nők részvételi aránya kiemelkedően magas.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Helyi szinten a legfontosabb probléma a munkanélküliség, és az ebből fakadó érzelmi megterheltség, depresszió, amely kihat a családi életre. Megoldást az elhelyezkedés, vagy valamilyen képzési programban való részvétel jelenthet.

Nehéz a visszatérés a munka világába, a GYES időszakát követően. Probléma, hogy nincsenek helyben részmunkaidős, vagy akár otthonról végezhető munkák. Ez megkönnyítené a nők visszatérését a munka világába, és a családra is több idő jutna ezzel párhuzamosan.

Rugalmas munkaidő vagy részmunkaidő keretében a nők részt vehetnének a helyi turizmus fejlesztésében. Az önkormányzat hosszú távú tervei között szerepel szálláshelyek létrehozása is. Kisebb ételkészítő- és feldolgozó üzemek kialakítása is szerepel az önkormányzat tervei között. Itt is kiemelt szerepet kaphatnak a nők. A településen sok az egyedülálló, magányos nő. Őket különféle programokkal lehetne ösztönözni a társaságkeresésre.

Helyi szinten nem jellemző probléma, de általánosságban mégis gondot okozhat a bérkülönbség.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nagyarányú munkanélküliség a nők körében, nehéz elhelyezkedési lehetőségek a munkaerő-piacon, az ebből fakadó érzelmi labilitás	Kifejezetten „nőbarát” munkahelyek létrehozása, képzésekbe történő bevonás, helyi turizmus fejlesztésébe történő bevonás, szálláshelyek kialakítása, kisebb üzemek létrehozása
Magas az egyedülálló és magányos nők aránya	Közösség programok szervezése, azokba történő bevonásuk, hasonló érdeklődési körű baráti társaságok kialakítása

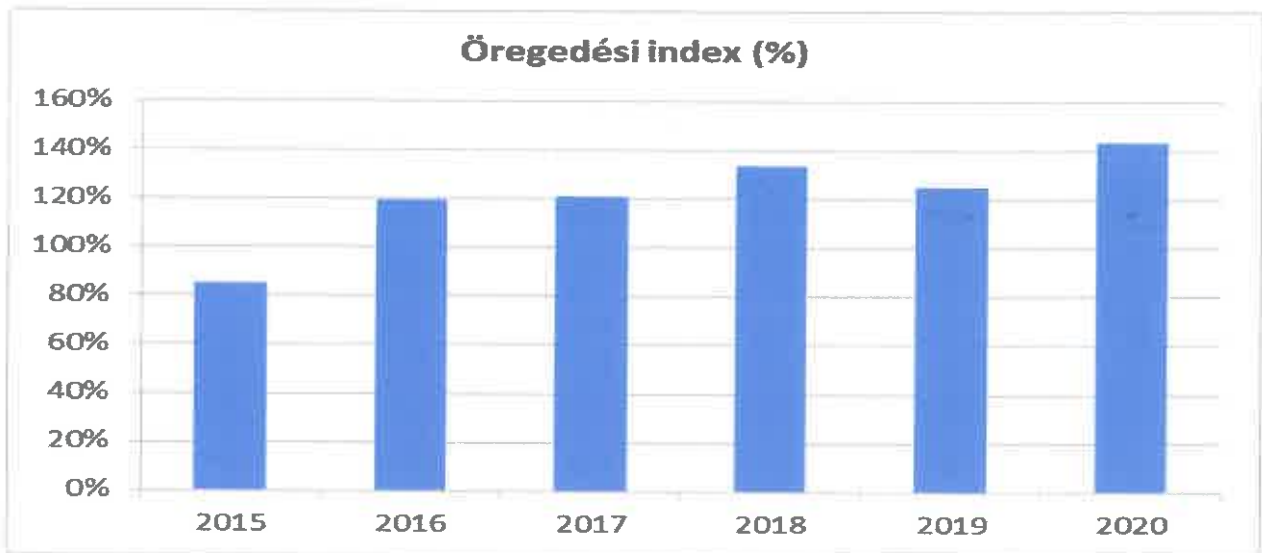
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat – Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	268	315	85,08%
2016	327	274	119,34%
2017	333	276	120,65%
2018	352	263	133,84%
2019	352	282	124,82%
2020	386	269	143,49%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.1. számú táblázat - Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	158	230	388
2016	148	217	365
2017	148	214	362
2018	147	204	351
2019	145	202	347
2020	138	201	339

Forrás: TeIR, KSH Tstar

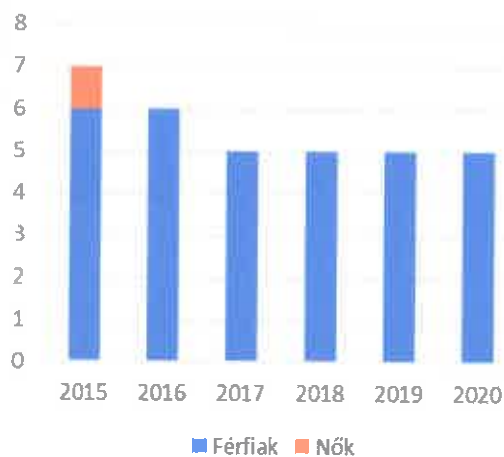

6.1.2. számú táblázat – nyugdíjszerű ellátások

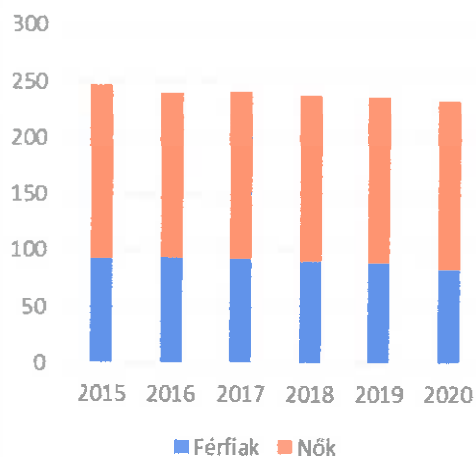
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	6	1	93	154	1	18	2
2016	6	0	94	146	1	17	0
2017	5	0	93	148	1	14	n.a.
2018	5	0	91	146	0	8	n.a.
2019	5	0	90	146	0	10	n.a.
2020	5	0	84	149	0	9	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

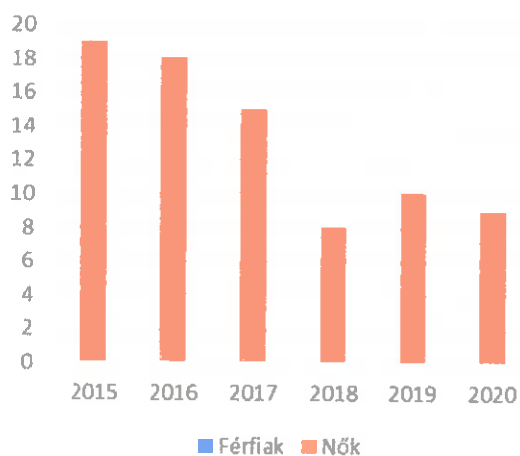
Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Özvegyiségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Ricsén a település lakosainak 1/3-a nyugdíjban, vagy egyéb nyugdíjszerű ellátásban részesülő személy. Ez a számarány elég nagy, és látható, hogy a településen az elöregedés lassuló tendenciát mutat. Ennek ellenére a nyugdíjasok száma nagyon lassan csökken. Általánosságban megfigyelhető az is, hogy a nyugdíjasok között jóval több a nő, mint a férfi.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	94	67	106	112	98	73
41-45 év (TS 042)	Fő	11	15	13	7	10	5
	%	11,70%	22,39%	12,26%	6,25%	10,20%	6,85%
46-50 év (TS 043)	Fő	12	4	9	11	8	6
	%	12,77%	5,97%	8,49%	9,82%	8,16%	8,22%
51-55 év (TS 044)	Fő	9	5	6	8	4	5
	%	9,57%	7,46%	5,66%	7,14%	4,08%	6,85%
56-60 év (TS 045)	Fő	11	6	7	5	6	7
	%	11,70%	8,96%	6,60%	4,46%	6,12%	9,59%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	5	1	6	11	7	11
	%	5,32%	1,49%	5,66%	9,82%	7,14%	15,07%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyugdíjasok foglalkoztatottsága nem jellemző a településen.

b) tevékeny időszak (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A tevékeny időszak a megvalósításhoz szükséges személyi-, tárgyi-, és technikai feltételek hiányában nem jellemző. Kivételet képez az Őszi Napsugár Nyugdíjas Egyesület. Az egyesület gondoskodik arról, hogy az idősek hetente egy alkalommal találkozhassanak, kézimunkázhassanak, beszélgethessenek, kirándulhassanak.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az a) pont válaszából adódóan ez nem releváns.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A település megfelelő infrastruktúrával rendelkezik, és ez a megállapítás az idősek vonatkozásában is helytálló.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

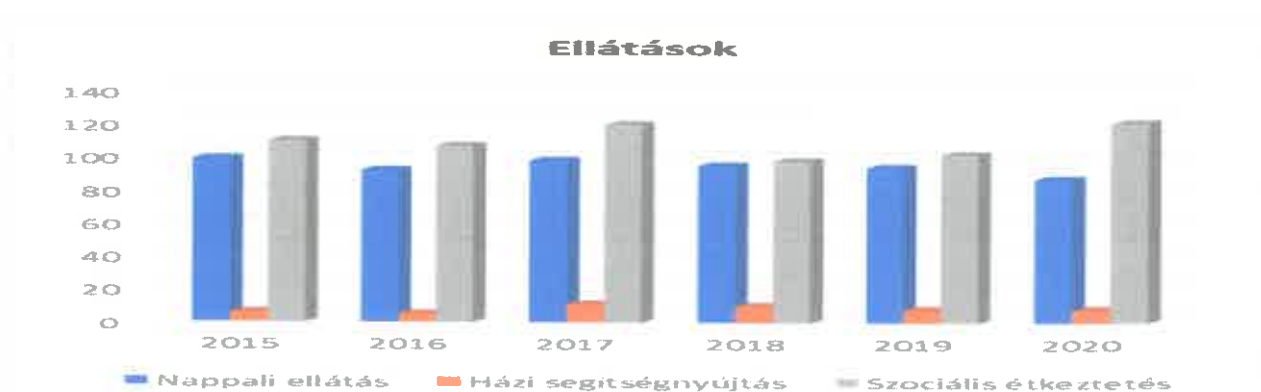
Ricsén található háziorvosi ellátás, fogászati alapellátás, gyógyszertár. Az Egészségügyi Központ az Európai Unió előírásainak megfelelően akadálymentesített létesítmény. Az Egészségügyi Központ a település centrumjában található, majdnem a gyógyszertár épületével szemben. Megközelíthetősége egyszerű és gyors. Az idősek magas arányából következik, hogy nagy az igény a Szociális Szolgáltató Központ szociális szolgáltatási iránt: étkeztetés, nappali ellátás, házi segítségnyújtás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Az idősek magas arányát figyelembe véve az önkormányzat 2019.évtől működtetni kezdte a Napfény Ricsei

Idősek Otthonát. A bentlakásos idősek otthona 15 fő befogadására és ellátására képes, és jelenleg maximális a kihasználtsága.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	268	99	6	110
2016	327	92	5	107
2017	333	98	11	120
2018	352	95	10	98
2019	352	94	8	102
2020	386	87	8	121

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból egyértelműen kitűnik, hogy az elmúlt években stagnált a nappali ellátásban részesülők száma, ám 2018. évtől enyhe csökkenő tendencia figyelhető meg. A szociális étkeztetésben résztvevők száma viszont 2019. évtől enyhe növekedő tendenciát mutat.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A községi könyvtár és internet-szoba számukra is elérhető szolgáltatás. A Művelődési Ház szintén a település központjában található, tehát a közösségi rendezvények is könnyen megközelíthetőek. Az épület akadálymentesített.

c) idősek informatikai jártassága

A helybeli idősekre nem jellemző az informatikában való jártasság.

d) a generációk közötti programok

Az Őszi Napsugár Egyesület, melynek tagjai elsősorban a nyugdíjas generáció közül kerülnek ki évente több közös programot szervez helyi óvodával. Ezeknek a programoknak a keretében közelebb kerülnek egymáshoz a település legifjabb lakosai és a nyugdíjasok. Nagyon vidám, élénk hangulatú programok ezek, ahol a legidősebbek is ugyanolyan jól érzik magukat, mint az óvodások.

6.4 Az időseket, az életkorral járó saját igények kielégítését célzó programok a településen

A Szociális Szolgáltató Központ által szervezett egészségnapok, közös kirándulások.

Az Őszi Napsugár Egyesület programjai kifejezetten az idősek célcsoportját célozza meg.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Sok az egyedül élő magányos helyi lakos, nem tekintik magukat a társadalom „hasznos” tagjának, kirekesztettség problémája	Programok, kirándulások szervezése, több egyházi program, közösségi programokba történő bevonás, bentlakásos idősek otthonának létrehozása, ahol az idősek közösségben élhetnek
Az idősek biztonságérzetének hiánya, helyi közbiztonság működtetésének problémája,	Aktívabb Polgárőrség, megbízható, odafigyelő szomszéd, Polgárőrség megerősítése, lakossági összefogás
Alultájékozottság, információhiány, sok az alultájékozott idősember a településen, lemaradnak az aktuális történésekről a községben	Megfelelő kommunikációs csatorna megtalálása az idősekkel, helyi kábeltelevízió naprakész működtetése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

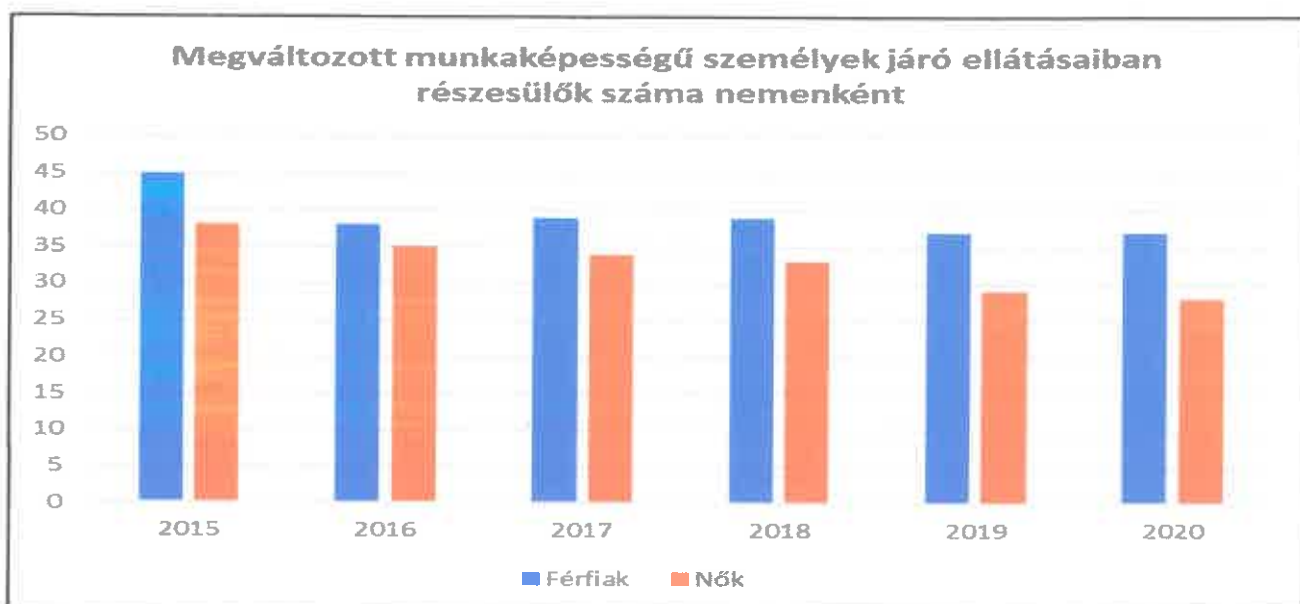
7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Ricsén élő fogyatékkal élők többnyire a családjuk körében élnek, de lehetőségük van igénybe venni a szociális szolgáltatásokat, mint például a házi segítségnyújtást.

7.1.1. számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	45	38	83
2016	38	35	73
2017	39	34	73
2018	39	33	72
2019	37	29	66
2020	37	28	65

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázat és diagram azt mutatja, hogy hogyan alakult az elmúlt években a megváltozott munkaképességű személyek számának alakulása nemenkénti bontásban. Továbbá az is látható, hogy a megváltozott munkaképességűek között több a férfi, mint a nő, de a különbség nem számottevő a nemek között.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, és helyi adatszolgáltatók

Nappali ellátásban fogyatékkal élő személyek vagy nem vesznek részt, vagy nem áll az önkormányzat rendelkezésére adat az erre vonatkozó statisztika szerint.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A településen nincs jelenleg olyan vállalkozó, cég, aki helyben foglalkoztatná őket. Helyben való elhelyezkedésük nem megoldott.

b) munkavállalást segítő lehetőségek

Az a) pont válaszából következik, hogy erre a kérdésre a válasz nem releváns.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az a) pont válaszából következik, hogy erre a kérdésre a válasz nem releváns.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Szükség esetén rendelkezésre állnak a Szociális Szolgáltató Központ szociális szolgáltatásai, illetőleg bármikor bekapcsolódhatnak a helyi közösségi rendezvényekbe.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek az államtól fogyatékosági támogatást kapnak. Meghatározott feltételrendszer esetén a tulajdonukban lévő gépjármű mentesíthető a gépjárműadó alól. Gépjármű-szerzési támogatás iránti kérelmet is nyújthatnak be, de nem helyben, hanem megyei szinten.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

Nincsenek helyi szolgáltatások, de szükség esetén igénybe vehetik a Szociális Szolgáltató Központ szociális szolgáltatásait a fogyatékkal élő személyek. A legközelebbi Egészségügyi Szakrendelő Cigánd városában található, mely 10 km-re fekszik Ricsétől.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az Egészségügyi Központ, a Művelődési Ház, a Szociális Szolgáltató Központ, a Ricsei Közös Önkormányzati Hivatal, az Óvoda és az Iskola épülete akadálymentesített.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az b) pontban felsorolt intézmények nyújtják a fenti szolgáltatásokat, így összességében elmondható, hogy az akadálymentesítés nagyrészt megoldott.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Nem releváns, mert nem alkalmaznak helyben fogyatékkal élő személyt. Egyébként nem jellemző.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A járdák akadálymentesítése nem megoldott egyelőre a településen.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.) Nincsenek helyi szolgáltatások, de szükség esetén igénybe vehetik a Szociális Szolgáltató Központ szociális szolgáltatásait a fogyatékkal élő személyek.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem jellemző a településen.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Foglalkoztatási lehetőség hiánya	Speciális munkahelyek teremtése
Hivatalos ügyek helyben történő intézésének megszűnése, a hivatalos ügyek intézése nehézkes ezen célcsoport számára	A Szociális Szolgáltató Központ segítséget nyújthat az ügyek intézésében, a papírok kitöltésében. Szabad humán kapacitás esetén az önkormányzat is segítséget nyújthat, önkéntesek keresése.
Fogyatékkal élők közlekedésének problémája (fizikai környezet elsősorban, nem akadálymentesített járdák, illetve középületek)	Akadálymentes középületek biztosítása elsősorban az önkormányzat feladata. Járdák akadálymentesítése a településen.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen a helyi esélyegyenlőség megteremtéséhez összefogás szükséges a civil szektor, az üzleti szféra és a közsféra szereplői között.

Ricse településen a közszférát az alábbi szervezetek alkotják:

- helyi önkormányzat
- nemzetiségi önkormányzat
- Szociális Szolgáltató Központ
- Családsegítő – és Gyermekjóléti Szolgálat
- Egészségügyi szektor: védőnő, háziorvos, fogorvos

A település civil szervezetei:

- Őszi Napsugár Egyesület
- Ricse és Térsége Fejlődéséért Alapítvány
- Ricséért Polgárőr Egyesület
- Ricsei Református Egyházközség

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Mindkét önkormányzat jó kapcsolatot ápol az egyházzal és a civil szektorral. Több alkalommal működtek együtt közös pályázati programok megvalósításában (első hazai LEADER program kidolgozása helyi szinten 2005-2008 között) mindannyian.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Hat település önkormányzatának részvételével 2020.01.01 napjától Közös Önkormányzati Hivatal alakult ricsei székhellyel, nagyrosványi és zemplénagárdi kirendeltséggel. A hat település a következő: Dámóc, Kisrosvány, Nagyrosvány, Ricse, Semjén, Zemplénagárd.

A Bodrogi Kistérségi Társulás keretein belül működik: Szociális Szolgáltató Központ (étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappal ellátás), Családsegítő – és Gyermekjóléti Szolgálat.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A nemzetiségi önkormányzatok évente több alkalommal kapnak úgynevezett segélycsomagokat, melyeket aztán a településen egyenlően szétosztanak a rászoruló romák, nők, idősek, gyermekek és fogyatékkal élők között.

Roma közösségi rendezvények szervezése esetén a helyi lakosok bevonása a programokba.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Polgárórság a település minden lakosára egyformán vigyáz, mindenkit óvnak, különös tekintettel az egyedül élő idősekre. Céljuk az egységes közbiztonság megteremtése és fenntartása.

Az Őszi Napsugár Nyugdíjas Közhasznú Egyesület kiemelt célcsoportját az idősek alkotják.

A Ricsei Református Egyházközség pedig összefogja mindegyik célcsoportot, és egységes, mindenki számára elfogadott értékeket közvetít részükre, az egyház nyújtja számukra a szellemi és érzelmi biztonság érzését.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.
A profitorientált szervezetek részvétele nem jellemző.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi, és civil szervezetek között hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés folyamatában részt vettek a településen élő helyi szakemberek: a roma nemzetiségi önkormányzat vezetője, Ricse Nagyközség Önkormányzat polgármestere, a Ricsei Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője, a Szociális Szolgáltató Központ szakmai vezetője az Őszi Napsugár Egyesület elnöke, Ricse Nagyközség Önkormányzat alpolgármester asszonya és egyben a Ricsei Református Egyház Nőszövetségének tagja, a Családsegítő-és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa, a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola Igazgatója, a Ricsei II. Rákóczi Ferenc Óvoda és Konyha Intézményvezetője, a Mozgáskorlátozottak Egyesületének helyi képviselője és a helyi védőnő.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az elfogadott és hatályos Helyi Esélyegyenlőségi Program megtekinthető lesz az önkormányzat honlapján.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A munkanélküliségből, az aluliskolázottságból, és a saját kultúra hiányos ismeretéből fakadó problémák, az integrálódás problémája	Új munkaerő-piaci lehetőségek helyben történő megteremtése, célirányos képzések és hagyományörző csoportok létrehozása
Gyermekek	Hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek magas száma, stagnáló fizikai és szellemi teljesítőképeség.	Sportrendezvények, vetélkedők szervezése, helyi szakemberek képzése.
Idősek	Sok a magányos, idős ember, biztonságérzet és aktuális információk nélkül.	Aktívabb polgárórság, több közösségi program szervezése az idősek részére.
Nők	Munkanélküliség, érzelmi instabilitás és az elmagányosodás problémája.	Helyben részidős, „nőbarát” munkahelyek létrehozása, közösségi programok szervezése, helyi turizmus fejlesztése
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élők közlekedésének és hivatalos ügyeik helyben történő intézésének nehézségei, kevés munkalehetőség.	Szociális Szolgáltató Központ bevonása az ügyek intézésbe, önkéntesek bevonása, speciális munkahelyek, megfelelő akadálymentesítés.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	---	---

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Helyi foglalkoztatás és képzés elősegítése, valamint a roma kultúra hagyományainak megismertetése	Önkormányzat, Cigándi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, helyi mezőgazdasági szakemberek, Általános Iskola, művészeti Iskola oktatói

Gyermekek	A gyerekek fizikai és szellemi aktivitásának fokozása kiemelt figyelemmel a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekekre	Önkormányzat, helyi Művelődési Ház, Általános Iskola, Óvoda, Gyermekegészségügyi Szolgálat, kistérségi speciális szakemberek, Református Egyház
Idősek	Az idős és magányos emberek biztonságérzetének fokozása és az aktuális információhoz való hozzájutás lehetőségének biztosítása	Önkormányzat, Őszi Napsugár Egyesület, Szociális Szolgáltató Központ, Ricséért Polgárőr Egyesület,
Nők	A nők érzelmi stabilitásának biztosítása és a közösségi programokba való bevonása, valamint a munkanélküliség csökkentése	Helyi vállalkozások, Védőnő, Családsegítő Szolgálat, Önkormányzat, Egyház, Őszi Napsugár Egyesület, Cigándi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya
Fogyatékkal élők	Esélyegyenlőség biztosítása a könnyebb közlekedéssel és a hivatalos ügyekben történő helyi segítségnyújtás megvalósításával.	Önkéntesek, Önkormányzat, nagyobb vállalkozások, Egyház, Szociális Szolgáltató Központ.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák is érzik az elvégzett munkájuk értékét, és ahol élhetőbb településképet alakít ki egymással a lakosság függetlenül a nemzetiségi hovatartozástól.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők emberhez méltóan élhessenek, és ne éhezzenek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek oktatását, és az ehhez vezető legelérhetőbb út megalkotását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek érzésire, gondolataikra, nem hagyjuk őket magukra.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az anyagi és érzelmi stabilitás megteremtését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők mindennapjainak megkönnyítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A Intézkedés címe:	A magas arányú munkanélküliség számának csökkentése
B Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a munkanélküliség, alacsony az életszínvonal, társadalmi elégedetlenség a jellemző
C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövidtávon belül a közmunkába még több ember kerüljön bevonásra. Középtávon új munkaerő-piaci lehetőségek feltérképezése helyben, ezek megvalósításához szükséges pályázati pénz megszerzése. Hosszú távon a munkaerő-piac adta új lehetőségek több ember számára teszik lehetővé a folyamatos munkavállalást, nő az életszínvonal, csökken munkanélküliség.
D A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Az önkormányzat Gazdasági Programjához is illeszkedik ez az intézkedés.
E A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.
F Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Közfoglalkoztatásba való bevonás. Helyi piac adta lehetőségek feltérképezése. A legmegfelelőbb alternatíva kiválasztása. Pályázat benyújtása, szükséges pénzügyi forrás megszerzése. Megvalósítás folyamata. Kontrolling szakasza, milyen a felvevő piacról érkező visszacsatolás.

G Az intézkedés felelőse	Helyi önkormányzat polgármestere és a nemzetiségi önkormányzat vezetője
H Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövidtáv: 2025.06.30., Középtáv: 2026.06.30., Hosszú táv: 2028.06.30.
I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Csökkenő munkanélküliség, emelkedő életszínvonal.
J Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Pályázati forrás, szakmai stáb, munkacsoport, technikai infrastruktúra (azaz technikai-, pénzügyi-, és humán- erőforrás)
K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Működőképesség esetén önellátóvá válik a tevékenység, önmagát finanszírozza. kockázatot jelenthet a nem megfelelő piacra való betörés. Ez ellensúlyozható egy alapos helyzetelemzéssel, és szakemberek véleményének kikérésével.
L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	---

A Intézkedés címe:	Aluliskolázottság csökkentése, az oktatás fontos szerepének kiemelése
B Feltárt probléma megnevezése	A romák körében továbbra is jellemző az aluliskolázottság
C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövidtávon célirányos, szakmára irányuló képzés a munkaügyi képzések keretében. Középtávon magasabb szintű képzések, melyek egy részének költségét már az alany állja, a többit a munkáltató. Olyan magasabb szintű képzés megszerzése, mely segíti a munka megtartását. Hosszú távon jellemzően már az önerőből lévő tanulás a jellemző, nincs kötelező jellege, már az önmegvalósítás az egyik cél.
D A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	---
E A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.
F Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Cigándi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által tartott, leginkább gyakorlati képzések. Kitelepült oktatási központok képzései, elméleti tudáson van leginkább a hangsúly.

G Az intézkedés felelőse	nemzetiségi önkormányzat vezetője, jegyző
H Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövidtáv: 2025.06.30., Középtáv: 2026.06.30., Hosszú táv: 2028.06.30.
I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Nő az iskolát sikeresen befejezők száma.
J Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Pályázati forrás, szakmai stáb, munkacsoport, technikai, tárgyi és személyi infrastruktúra (azaz technikai-, pénzügyi-, és humán-erőforrás)
K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A megszerzett tudással később máshol is el tud helyezkedni, kevésbé van függő helyzetben a munkavállaló. Kockázatot jelenthet viszont, hogy sokan nem fejezik be a megkezdett tanulmányaikat, ezért elsődlegesen egy szűrés jellegű elbeszélgetés tartása előírás lenne, illetve a képzésen nem rendszeresen résztvevőket illetően életbe lépnének bizonyos szankciók.
L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	----

A Intézkedés címe:	A roma lakosság megismertetése saját hagyományaival
B Feltárt probléma megnevezése	A roma lakosság nagy része továbbra sem ismeri a saját hagyományait, így esélye sincs azt továbbadni, illetve közvetíteni azt a külvilág felé.
C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövidtávon egy hagyományörző csoport létrehozása. Középtávon az elsajátított kultúrát megismertetik a helyi lakossággal Hosszú távon jellemzően marketingcéllal népszerűsítik hagyományait, elsősorban az irányukba mutató előítéletek ellensúlyozására.
D A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Az önkormányzat előző Helyi Esélyegyenlőségi Programjához is illeszkedik ez az intézkedés.
E A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.
F Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Első lépés, hogy a létrehozott csoport megismerje a saját hagyományait először kép-és hanganyag segítségével, illetve idősebb romák elbeszéléseiből. Ezt követően szakoktatók segítségével elsajátítják a rájuk legjellemzőbb hagyományokat (pl.: tánc). Hosszú távon más csoportokkal együttműködve népszerűsítik kultúrájukat.
G Az intézkedés felelőse	Nemzetiségi önkormányzat vezetője, helyi művelődési ház vezetője
H Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövidtáv: 2025.06.30., Középtáv: 2026.06.30., Hosszú táv: 2028.06.30.
I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az eredményesség mutatóját jelen esetben az előítéletek számának csökkenésében lehetne keresni.
J Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Pályázati forrás, technikai, tárgyi és személyi infrastruktúra (azaz: pénzügyi-, technikai-, és humán- erőforrás)
K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az eredményesség mutatóját jelen esetben az előítéletek számának csökkenésében lehetne keresni. A sikerrés biztosítja a fenntarthatóságot és a folyamatosságot. Kockázatot jelenthet viszont az, hogy a fiatalok elvesztik érdeklődésüket egy idő után. Ennek ellensúlyozására minden változatos megvalósítási programot kell létrehozni
L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

A Intézkedés címe:	A roma lakosság bevezetése a pályázatok világába.
B Feltárt probléma megnevezése	A roma lakosság elenyésző hányada nyújt be pályázatot, mert nem tudják elkezdni a folyamatot.
C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövidtávon a nemzetiségi önkormányzat sajátítsa el a pályázás folyamatát. Ezt követően már a lakosság is bevonható a folyamatban.
D A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	---
E A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.
F Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Első lépés, hogy önkéntes pályázatírók megmutassák a nemzetiségi önkormányzat tagjainak, és néhány fiatal roma önkéntesnek a pályázat beadásának, elszámolásának folyamatát, egy rövidképzés keretében. Az első öt beadott pályázat esetében még tanácsot, segítséget nyújtanak az önkéntes pályázatírók, de utána már csak szükség szerint.
G Az intézkedés felelőse	Roma Nemzetiségi Önkormányzat tagjai
H Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövidtáv: 2025.06.30., Középtáv: 2026.06.30., Hosszú táv: 2028.06.30.
I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az eredményesség mutatója a megnyert és megvalósított pályázatok darabszáma.
J Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Technikai infrastruktúra.
K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A megnyert pályázatok egyes típusai biztosíthatják a folyamatosságot és a fenntarthatóságot.
L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	---

A Intézkedés címe:	Sajátos nevelési igényű gyermekek oktatásának biztosítása
B Feltárt probléma megnevezése	A gyerekek körében egyre többen igényelnek speciális oktatást, és ehhez nem könnyű megteremteni a megfelelő oktatási háttérrel.
C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövidtávon megoldás a kistérségi szakemberek ingázása a településre, de hosszú távon gondolkozva, a településnek rendelkeznie kell az óvodában és az iskolában is gyógypedagógussal, logopédussal, fejlesztő pedagógussal.
D A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Az önkormányzat előző Helyi Esélyegyenlőségi Programjához is illeszkedik ez az intézkedés.
E A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.
F Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Elsősorban óvodapedagógusok kijelölése a képzésekre. Azért az óvodapedagógusokat, mert minél hamarabb veszik észre és orvosolják a problémát, annál nagyobb az esélye, hogy a gyerek felnőttkorára kinövi.
G Az intézkedés felelőse	II. Rákóczi Ferenc Óvoda és Konyha vezetője, jegyző
H Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövidtáv: 2025.06.30., Középtáv: 2026.06.30., Hosszú táv: 2028.06.30.
I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kevesebb beszédhibás gyermek.
J Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Megfelelő személyi feltételek, és anyagi erőforrások (Humán és pénzügyi erőforrás)
K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartható, mert több egészségesebb gyermek összességében egészségesebb és fenntarthatóbb társadalmat jelent. Ennek az intézkedésnek a legnagyobb kockázata a finanszírozás. Az önkormányzat finanszírozhatná meg, de kérdés hogy kiterjed –e erre a költségvetés.
L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	---

A Intézkedés címe:	A fiatalok szellemi és fizikai teljesítőképességének erősítése
B Feltárt probléma megnevezése	A mai gyermekek nagy részére egyre inkább jellemző a fizikai elkenyelmesezés, a mozgáshiány, a számítógép előtt ülés.
C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövidtávon a gyerekek kimozdulnak, friss levegőt szívnak. Középtávon a rendszeres mozgással a gyermeke szellemi teljesítőképessége is növekszik, a gyermek ideális testsúlyú lesz. Hosszú távon ez nem vezet túlsúlyhoz, és az abból következő sokféle betegséghez, akár már gyermekkorban is. Hosszú távon sok egészséges lakosa lesz Ricse településnek.
D A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	---
E A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.
F Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Rendszeres és változatos sportdelutánok szervezése hetente több alkalommal. Egy idő után a gyerek már magától igényli majd a testmozgást. Valamiféle jutalomrendszer kialakítása, amivel eleinte ösztönözzük a gyereket a megjelenésre. Ne legyen kötelező jellege, mert akkor a gyerek nem fogja szeretni.
G Az intézkedés felelőse	II. Rákóczi Ferenc Óvoda és Konyha vezetője, II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola vezetője
H Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövidtáv: 2025.06.30., Középtáv: 2026.06.30., Hosszú táv: 2028.06.30.
I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kevesebb túlsúlyos gyermek, kevesebb gyermekkori cukorbetegség. Hosszú távon kevesebb lesz a felnőttkori megbetegedések aránya a statisztai mutatók szerint is. A gyerekek elvesztik a kedvüket. Ezért változatos helyszínekre kell őket vinni településen belül és kívül, és változatos mozgásformákat alkalmazni.
J Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Megfelelő személyi feltételek mellett pénzügyi erőforrások is szükségesek.
K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Lelkes pedagógusokkal és önkéntesekkel a fenntarthatóság biztosított.
L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	---

A Intézkedés címe:	A hátrányos helyzetű gyermekek számának célzott csökkentése
B Feltárt probléma megnevezése	A hátrányos helyzetű gyermekek száma nem igazán csökken, legalábbis a statisztikai mutatók erre utalnak.
C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Hosszú távon a szülők életkörülményeinek javulása, és a munkanélküliség csökkenése csökkentheti a hátrányos helyzetű gyermekek számát is. Rövidtávon igyekezni kell számukra a lehető legjobbat tenni a környezetüket. Rövidtávon ez a szám nem biztos, hogy csökkenthető.
D A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Az önkormányzat Gazdasági Programjához is illeszkedik ez az intézkedés. Az önkormányzat előző Helyi Esélyegyenlőségi Programjához is illeszkedik ez az intézkedés.
E A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.
F Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Iskola/Óvoda pszichológusi segítség igénylése. A fokozottan érzékeny gyermekekkel való elsődleges foglalkozás. A szülők fokozatos bevonása a gyermek óvodai/iskolai életébe. Egészséges életmódról tájékoztató a szülőknek.
G Az intézkedés felelőse	II. Rákóczi Ferenc Óvoda és Konyha vezetője, II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola vezetője, jegyző
H Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövidtáv: 2025.06.30., Középtáv: 2026.06.30., Hosszú táv: 2028.06.30.
I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Csökken a hátrányos helyzetű gyermekek száma.
J Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Pénzügyi feltételek az elsődlegesek.
K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Amennyiben a gazdasági környezet kedvezőbb alakul, a helyzet fenntarthatóbbá válik, mert az egyik megelégedési faktor napjainkban, ha az embernek van munkája. Ha a szülő elégedett, akkor az a gyermekre is hatással van.
L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

A Intézkedés címe:	A női munkanélküliség és az ebből fakadó érzelmi instabilitás csökkentése
B Feltárt probléma megnevezése	A nők esetében nagyobb arányú a munkanélküliség, mint a férfiaknál. A nők nehezebben helyezkednek el.
C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövidtávon több női munkaerő bevonása a helyi közfoglalkoztatásba. Középtávon részmunkaidős, „nőbarát” munkahelyek létrehozása. Helyi turizmus fejlesztése, kisebb üzemek működtetése női munkaerő segítségével. Hosszú távon csökkenjen a női munkanélküliség, és nőjön a nők elégedettsége.
D A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	---
E A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.
F Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Közfoglalkoztatásba, képzésekbe történő bevonás.
G Az intézkedés felelőse	Helyi önkormányzat polgármestere és a Jegyző
H Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövidtáv: 2025.06.30., Középtáv: 2026.06.30., Hosszú táv: 2028.06.30.
I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Csökken a munkanélküliek számán belül a nők aránya.
J Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Pályázati forrás (Pénzügyi erőforrás)
K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Csökken a munkanélküliek számán belül a nők aránya. Kevesebb szenvedélybetegséggel küszködő nő lesz a településen. De kockázatot jelenthet, hogy a munkáltatók előnyben részesítést alkalmazhatnak felvételnél a férfiakkal szemben.
L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	---

A Intézkedés címe:	Az egyedül élő, elmagányosodott nők számának csökkentése a településen
B Feltárt probléma megnevezése	Sok az egyedül élő, magányos nők száma a településen.
C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövidtávon a helyi közfoglalkoztatásban és képzésekbe való bevonás, valamint a közösségi rendezvényeken való részvétel ösztönzése. Középtávon baráti közösségek kialakulása, hogy elkerülhetővé váljon az elmagányosodás, mint úgynevezett „tömegjelenség”. Hosszú távon a baráti közösségek a társadalom hasznos pilléreivé válnak, és egy –egy jó cél érdekében jellemzi majd őket az összefogás, ami erősíti a település összetartó erejét is.
D A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	---
E A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.
F Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Közfoglalkoztatásba, képzésekbe történő bevonás. A rendezvények megszervezése esetén a nők minden korosztályának csináljunk programot. Térképezzük felé a hasonló érdeklődési köröket.
G Az intézkedés felelőse	Helyi önkormányzat polgármestere és a Jegyző
H Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövidtáv: 2025.06.30., Középtáv: 2026.06.30., Hosszú táv: 2028.06.30.
I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A településen erősödik az összefogás, és közösen összefogással a településen sok minden megvalósítható.
J Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Személyi feltételek és hajlandóság. (Humán erőforrás)
K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A településen erősödik az összefogás, és közösen összefogással a településen sok minden megvalósítható. De kockázatot jelenthet a baráti közösségek nem megfelelő működése, feloszlása, újak alakulása.
L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	---

A Intézkedés címe:	Az egyedülálló, magányos időssek segítése a településen
B Feltárt probléma megnevezése	Sok az egyedülálló, magányos idős száma a településen.
C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövidtávon a közösségi programokba való bevonás, hosszú távon pedig, azt hogy újra a társadalom hasznos tagjának érezhessék magukat. Bentlakásos idősök otthonának létrehozása, ahol az idősök közösségben élhetnek együtt.
D A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	---
E A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.
F Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A Szociális Szolgáltató Központ és a Nyugdíjas Egyesület heti rendszerességgel tart ennek a célcsoportnak változatos programokat. Meg kell oldani falun belül, hogy aki nehezen tud járni, annak szállítása megoldott legyen. Heti rendszerességgel egészségnap, szépségnap tartása. Kézimunka, mozi délutánok, táncos délutánok rendezése, kirándulások.
G Az intézkedés felelőse	Őszi Napsugár Nyugdíjas Egyesület Vezetője, Ricse Nagyközség Önkormányzata
H Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövidtáv: 2025.06.30., Középtáv: 2026.06.30., Hosszú táv: 2028.06.30.
I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Nő az ellátottak száma szociális szolgáltatásokon belül.
J Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Tárgyi feltételek, pályázati források, személyi feltételek (azaz pénzügyi-, technikai-, és humán – erőforrások)
K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Nő az ellátottak száma szociális szolgáltatásokon belül, de nehéz kimozdítani az időseket, és lehet, hogy csak egyszer jönnek el, mert hamar elfáradnak. Ezért viszonylag rövid változatos programok szükségesek nagy pihenőkkel.
L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	---

A Intézkedés címe:	Az idősek biztonságérzetének megerősítése
B Feltárt probléma megnevezése	Sok idős embert azért nem csatlakozik a közösségi programokhoz, mert fél elhagyni az otthonát. A település közbiztonsága nem kielégítő.
C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A közbiztonság megteremtésével és fenntartásával az idősek nyugodt környezetének biztosítása.
D A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	---
E A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.
F Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A Polgárőrség megerősítése. A Polgárőrség aktívabb részvétele a települési közbiztonság fenntartásában.
G Az intézkedés felelőse	Ricséért Polgárőr Egyesület Vezetője
H Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövidtáv: 2025.06.30., Középtáv: 2026.06.30., Hosszú táv: 2028.06.30.
I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Csökken a településen a betörések és a lopások száma.
J Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Tárgyi feltételek, pályázati források, személyi feltételek.
K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A biztonságosabb település több embert vonzhat ebbe a községbe letelepedési szándékkal.
L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Tárgyi feltételek, pályázati források, személyi feltételek.

A Intézkedés címe:	Az idősek megfelelő tájékoztatása, aktuális információval történő ellátása.
B Feltárt probléma megnevezése	Sok idős ember alultájékozott a településen. Nem érnek el a megfelelő időben a megfelelő csatornákon keresztül az aktuális, a település lakosságát érintő információk az idős emberek nagy részéhez.
C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idős emberek részére legoptimálisabb kommunikációs csatornán történő közvetítése a település aktuális információinak.
D A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.
F Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az aktuális hírek mindig kerüljenek azonnal beírásra a helyi kábeltelevízióban. Ezt követően az önkormányzat a raktárból előszedi a hangosbemondó készülékét, felszereli a hivatali autóra, és rendszeres időközönként végiggurul a településen megosztva az aktuális információkat a helyi lakossággal.
G Az intézkedés felelőse	Helyi Önkormányzat Polgármestere
H Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövidtáv: 2025.06.30., Középtáv: 2026.06.30., Hosszú táv: 2028.06.30.
I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az emberek jól tájékozottá válnak.
J Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	A szükséges feltételek adottak.
K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Ez egy fenntartható rendszer, mert régen hasonló módszereket alkalmaztak a közigazgatásban, amikor „kidobolták” a híreket.
L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

A Intézkedés címe:	A fogyatékkal élők akadálymentes közlekedése
B Feltárt probléma megnevezése	A településen a közintézmények, az egészségügyi és szociális szolgáltatást végző intézmények akadálymentesítettek, kivéve a polgármesteri a település járdáinak nagy részét.
C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Hosszú távú cél a település teljes akadálymentesítése.
D A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	---
E A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.
F Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az önkormányzat több pályázatot nyújt be, és lassan részletenként megvalósul a település teljes akadálymentesítése.
G Az intézkedés felelőse	Helyi önkormányzat Polgármestere, Jegyző
H Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövidtáv: 2025.06.30., Középtáv: 2026.06.30., Hosszú táv: 2028.06.30.
I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az akadálymentesített járdák hossza a településen km-ben kifejezve.
J Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Pályázati forrás. (Elsődleges a pénzügyi erőforrás)
K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Az akadálymentesített járdák hossza a településen km-ben kifejezve. Ez egy nagyon költséges a folyamat és hosszú időt vesz igénybe.
L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	---

A Intézkedés címe:	A fogyatékkal élők hivatalos ügyeiben nyújtandó segítségnyújtás
B Feltárt probléma megnevezése	A fogyatékkal élők hivatalos ügyei elkerültek a helyi önkormányzattól, és csak járási illetve megyei szinten intézhetik az ügyeiket.
C Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Maximális segítségnyújtás a fogyatékkal élőknek az esélyegyenlőség teljes biztosítása érdekében.
D A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	---
E A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.
F Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az önkormányzat és a Szociális Szolgáltató Központ igyekszik segítséget nyújtani a fogyatékkal élő személyeknek ügyeik intézésénél, legalább a papírok kitöltését illetően.
G Az intézkedés felelőse	Helyi Önkormányzat Polgármestere, Jegyző
H Az intézkedés megvalósításának határideje	Rövidtáv: 2025.06.30., Középtáv: 2026.06.30., Hosszú táv: 2028.06.30.
I Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	---
J Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai erőforrások)	Adottak, de némi humán önkéntes erőforrás jobban elősegítené az intézkedés megvalósítását.
K Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Meg kell találni az adott intézményben azt a személyt, aki valóban tud és akar is ennek a célcsoportnak segíteni, és akkor fenntarthatóvá válik ez a folyamat.
L Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	---

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	A helyzetelemzés következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	a cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményességének fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	A magas arányú munkanélküliség számának csökkentése	Rövidtávon belül a közmunkába több ember kerüljön bevonásra. Középtávon munkaerő-piaci lehetőségek felhárítása ezek helyben, megvalósításához szükséges pályázati pénz megszerzése. Hosszú távon a munkaerő-piac adta új lehetőségek több ember számára teszik lehetővé a folyamatos munkavállalást, nő az életszínvonal, csökken a munkanélküliség. Megvalósítási időintervallumok: Rövid táv: 2025.06.30. Középtáv: 2026.06.30. Hosszú táv: 2028.06.30.	A település gazdasági programjával harmonizál	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MINTFS 2023-ban meghatározott, ehhez kapcsolódó célokhoz.	Közfigyelemmel a való bevonás. Helyi piac adta lehetőségek felhárítása. A legmegfelelőbb alternatíva pályázat benyújtása, szükséges pénzügyi forrás megszerzése. Megvalósítás folyamata. Kontrolling felvevő piacról érkező visszacsatolás.	Helyi önkormányzat polgármestere és nemzetiségi önkormányzat vezetője	2028.06.30	Csökkenő munkanélküliség, emelkedő életszínvonal.	Pályázati forrás, szakmai munkacsoport, technikai infrastruktúra (azaz technikai-, pénzügyi-, és humán-erőforrás)	Működőképesség esetén önellátóvá válik tevékenység, önmagát finanszírozza.	---
2	Aluliskolázottság csökkentése, az oktatás fontos szerepének kiemelése	Fontos, hogy a roma nemzetség esetében csökkenjen a magas arányú Középtávon magasabb szintű képzések, melyek egy részének költségét már az aluliskolázottság.	---	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MINTFS 2023-ban meghatározott, ehhez kapcsolódó célokhoz.	B-A-Z Megyei Kormányhivatal Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által tartott, leginkább gyakorlati képzések. Kitelepidő oktatási központok elméleti képzései,	nemzetiségi önkormányzat vezetője, jegyző	2028.06.30.	Nő az iskolát sikeresen befejezők száma.	Pályázati forrás, szakmai munkacsoport, technikai, tárgyi és személyi infrastruktúra (azaz technikai-, pénzügyi-, és humán-erőforrás)	A megszerzett tudással később mások is el tud helyezkedni, kevésbé van függő helyzetben a munkavállaló	---

	A roma lakosság megismeretése saját hagyományait	A roma lakosság nagy része továbbra sem ismeri a saját hagyományait, így esélye sincs azt továbbadni, illetve közvetíteni azt a külvilág felé.	szintű képzés megszerzése, mely segíti a munka megtartását. Hosszú távon jellemzően már az önerőből lévő tanulás a jellemző, nincs kötelező jellege, már az önmegvalósítás az egyik Megvalósítási időintervallumok: Rövidtáv: 2025.06.30. Középtáv: 2026.06.30. Hosszútáv: 2028.06.30.	Rövid távon egy hagyományőrző csoport létrehozása. Középtávon az elsajátított kultúrát megismertetik a helyi lakossággal Hosszú távon jellemzően marketingcéllal népszerűsítik hagyományait, az elsősorban irányukba mutató előfítelek ellensúlyozására. Megvalósítási időintervallumok: Rövidtáv: 2025.06.30. Középtáv: 2026.06.30. Hosszútáv: 2028.06.30.	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNFTS 2023-ban meghatározott, ehhez intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.	Első lépés, hogy a létrehozott csoport megismerje a saját hagyományait először kép-és hanganyag segítségével, illetve idősebb romák elbeszéléseiből. Ezt követően szakoktatók segítségével elsajátítják a rájuk legjellemzőbb hagyományokat (pl.: tánc). Hosszú távon más csoportokkal együttműködve népszerűsítik kultúrájukat.	tudáson leginkább hangsúly van a	Roma Nemzetiségi Önkormányzat Vezetője és a Helyi Művelődési Ház Vezetője	Az eredményesség mutatóját jelen esetben előfítelek számának csökkenésében lehetne keresni.	Pályázati forrásokkal kiegészítve hosszú távon fenntartható ez az intézkedés. A sikeresség biztosítja a fenntarthatóságot és folyamatoságot	Ez egy viszonylag hosszú folyamat, aminek megvalósítása még az elején tart. Első lépéséknél a nemzeti önkormányzat tagjait szükséges bevezetni pályázatok világába. Ezt követően közép-és hosszú távon már szélesebb körben is megismertethető	
3	A roma lakosság megismeretése saját hagyományait	A roma lakosság nagy része továbbra sem ismeri a saját hagyományait, így esélye sincs azt továbbadni, illetve közvetíteni azt a külvilág felé.	szintű képzés megszerzése, mely segíti a munka megtartását. Hosszú távon jellemzően már az önerőből lévő tanulás a jellemző, nincs kötelező jellege, már az önmegvalósítás az egyik Megvalósítási időintervallumok: Rövidtáv: 2025.06.30. Középtáv: 2026.06.30. Hosszútáv: 2028.06.30.	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNFTS 2023-ban meghatározott, ehhez intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.	Első lépés, hogy a létrehozott csoport megismerje a saját hagyományait először kép-és hanganyag segítségével, illetve idősebb romák elbeszéléseiből. Ezt követően szakoktatók segítségével elsajátítják a rájuk legjellemzőbb hagyományokat (pl.: tánc). Hosszú távon más csoportokkal együttműködve népszerűsítik kultúrájukat.	tudáson leginkább hangsúly van a	Roma Nemzetiségi Önkormányzat Vezetője és a Helyi Művelődési Ház Vezetője	Az eredményesség mutatóját jelen esetben előfítelek számának csökkenésében lehetne keresni.	Pályázati forrásokkal kiegészítve hosszú távon fenntartható ez az intézkedés. A sikeresség biztosítja a fenntarthatóságot és folyamatoságot	Ez egy viszonylag hosszú folyamat, aminek megvalósítása még az elején tart. Első lépéséknél a nemzeti önkormányzat tagjait szükséges bevezetni pályázatok világába. Ezt követően közép-és hosszú távon már szélesebb körben is megismertethető		
4	A roma lakosság bevezetése pályázatok világába.	A roma lakosság elenyésző hányada nyújt be pályázatot, mert nem tudják elkizdeni a folyamatot.	Rövid távon a nemzeti önkormányzat segítse el a pályázás folyamatát. Ezt követően már a lakosság bevonható a folyamatban. Megvalósítási időintervallumok: Rövidtáv: 2025.06.30. Középtáv: 2026.06.30. Hosszútáv: 2028.06.30.	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNFTS 2023-ban meghatározott, az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.	Első lépés, hogy önkéntes pályázatról megmutassák a nemzeti és tagjainak, néhány fiatal roma önkéntesnek pályázat beadásának, elszámolásának folyamatát, egy rövidtávú keretben. Az első öt	tudáson leginkább hangsúly van a	Roma Nemzetiségi Önkormányzat Tagjai	Az eredményesség mutatója a megnyert megvalósított pályázatok darabszáma.	Az eredményesség mutatóját jelen esetben előfítelek számának csökkenésében lehetne keresni.	Technikai infrastruktúra szükséges	Ez egy viszonylag hosszú folyamat, aminek megvalósítása még az elején tart. Első lépéséknél a nemzeti önkormányzat tagjait szükséges bevezetni pályázatok világába. Ezt követően közép-és hosszú távon már szélesebb körben is megismertethető	

			3	A hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkentése	A hátrányos helyzetű gyermekek száma nem csökken, legalábbis a statisztikai mutatók erre utalnak.	Hosszú távon a szülők életkörülményeinek javulása, és a munkanélküliség csökkentési hátrányos helyzetű gyermekek számát is. Rövidtávon igyekezni kell számukra a lehető legjobbra tenni a környezetüket. Rövidtávon ez a szám nem biztos, hogy csökkenthető. Megvalósítási időintervallumok: Rövidtáv: 2025-06.30. Középtáv: 2026-06.30. Hosszútáv: 2028.06.30.	Az önkormányzat Programjához illeszkedik az intézkedés. Az önkormányzat előző Helyi Esélyegyenlőségi Programjához is illeszkedik ez az intézkedés.	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, az ehhez kapcsolódó intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.	II Iskola/Óvoda pszichológusi segítség igénylése. A fokozottan érzékeny gyermekekkel való elsődleges foglalkozás. A szülők fokozatos bevonása a gyermek óvoda/iskola életébe. Egészséges életmódról tájékoztató szülőknak.	II. Rákóczi Ferenc Óvoda, mini Bölcsőde és Konyha Vezetője, és a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola Vezetője, Jegyző.	Csökken a hátrányos helyzetű gyermekek száma. 2028.06.30.	Pénzügyi feltételek az elsődlegesek.	A településen a közfoglalkoztatási program segítségével csökkenthető a munkanélküliség. A megvalósítás folyamatos, rövid távon az már látható, hogy kevesebb a településen munkanélküli. A szokásokból kitudnik, hogy már nemcsak hónap elején valósítják meg a nagy bevásárlást a családok, hanem a hónap végén is tudnak élelmiszert vásárolni. A Biztos Kezdet Gyermekeház megszűnt a településen, de a Református Szeretetszolgálat jelen van a település lakóinak/gyermekének az életében. Közép-és hosszú távon várható realizálható eredmény. A gazdasági környezet kedvezőbbé válásával a helyzet fenntarthatóbbá válik, főleg ha az embereknek van munkájuk. Ha a szülő elégedett, akkor az a gyermeke is hatással van.			

III. A nők esélyegyenlősége

1	A munkanélküliség és az elbájlított érzékelés csökkenése	A nők esetében nagyobb arányú a munkanélküliség, mint a férfiaknál. A nők nehezebben helyezkednek el.	Rövidtávon több női munkaerő bevonása a helyi közfoglalkoztatásba. Középtávon résztvevők, „nőbarát” munkahelyek létrehozása. Helyi turizmus fejlesztése, kisebb üzemek működtetése női munkaerő segítségével. Hosszú távon csökkenjen a női munkanélküliség, és nőjön a nők elégedettsége. Megvalósítási időintervallumok: Rövidtáv: 2025.06.30. Középtáv: 2026.06.30. Hosszútáv: 2028.06.30.	---	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, ehhez intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.	Közfoglalkoztatás, képzésekbe történő bevonás.	Helyi Önkormányzat Polgármestere, Jegyző	2028.06.30	Csökken munkanélküliek számán belül a nők aránya. Kevesebb szanvedélybetegséggel küzdő nő lesz a településen.	Pályázati forrás, pénzügyi erőforrás	Rövid távon megvalósult a több női munkaerő bevonása a helyi közfoglalkoztatásba. A hosszú távú cél megvalósítása folyamatos	
2	Az egyedül élő, elmagányosodott nők számának csökkenése a településen	Sok az egyedül élő, magányos nők száma a településen.	Rövidtávon a helyi közfoglalkoztatásban és képzésekre való bevonás, valamint a közösségi rendezvényeken való részvétel ösztönzése. Középtávon baráti közösségek kialakítása, hogy elkerülhetővé váljon az elmagányosodás, mint úgynevezett „törzsgelenség”. Hosszú távon a baráti közösségek a társadalom hasznos pilléreivé válnak, és egy –egy jó cél érdekében jellemzően majdnem az összes erőforrás, ami erősíti a település összetartó erejét is. Megvalósítási időintervallumok: Rövidtáv: 2025.06.30. Középtáv: 2026.06.30.	---	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MNTFS 2023-ban meghatározott, az intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.	Művelődési Ház, Vezetője, Őszi Napsugár Egyesület Vezetője	2028.06.30.	A településen erősödik az öszi közösségi tevékenységekkel minden megvalósítható.	Humán erőforrások elsődlegesek.			

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	A fogyatékkal élők akadálymentes közlekedése	A települési közintézmények, az egészségügyi és szociális szolgáltatást végző intézmények akadálymentesítették, kivéve a település járdáit.	Hosszú távú cél a település teljes akadálymentesítése.	---	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MINTFS 2023-ban meghatározott, az ehhez intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.	Az önkormányzat több pályázatot nyújt be, és lassan részletenként megvalósul a település teljes akadálymentesítés e.	Helyi Önkormányzat Polgármestere ,Jegyző	2028.06.30.	Az akadálymentesített járdák hossza a településen km-ben kifejezve)	Pályázati forrás (elsősorban a pénzügyi erőforrás)	A megvalósítás folyamatban van, mert ez több lépcsős folyamat. A felújított és a felújítás alatt lévő intézmények teljesen/részben már akadálymentesítették.	---
2	A fogyatékkal élők hivatalos ügyekben nyújtandó segítségnyújtás	A fogyatékkal élők hivatalos ügyei elkerültek a helyi önkormányzattól, és csak járási illetve megyei szinten intézhetik az ügyeket. járdáit.	Maximális segítségnyújtás a fogyatékkal élőknek az esélyegyenlőség teljes biztosítása érdekében. Megvalósítási időintervallumok: Rövidtáv: 2025.06.30. Középtáv: 2026.06.30. Hosszútáv: 2028.06.30.	---	A cél kapcsolódik az OFTK-ban és az MINTFS 2023-ban meghatározott, az ehhez intézkedéshez kapcsolódó célokhoz.	Az önkormányzat és a Szociális Szolgáltató Központ igyekszik segítséget nyújtani a fogyatékkal élő személyeknek ügyeik intézésénél, legalább a papírok kitöltését illetően	Helyi Önkormányzat Polgármestere ,Jegyző	2028.06.30.	Adottak, de némi humán önkéntes erőforrás jobban elősegítené az intézkedés megvalósítását.	---	---	

3. Megvalósítás

3.1. A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2. A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. A célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

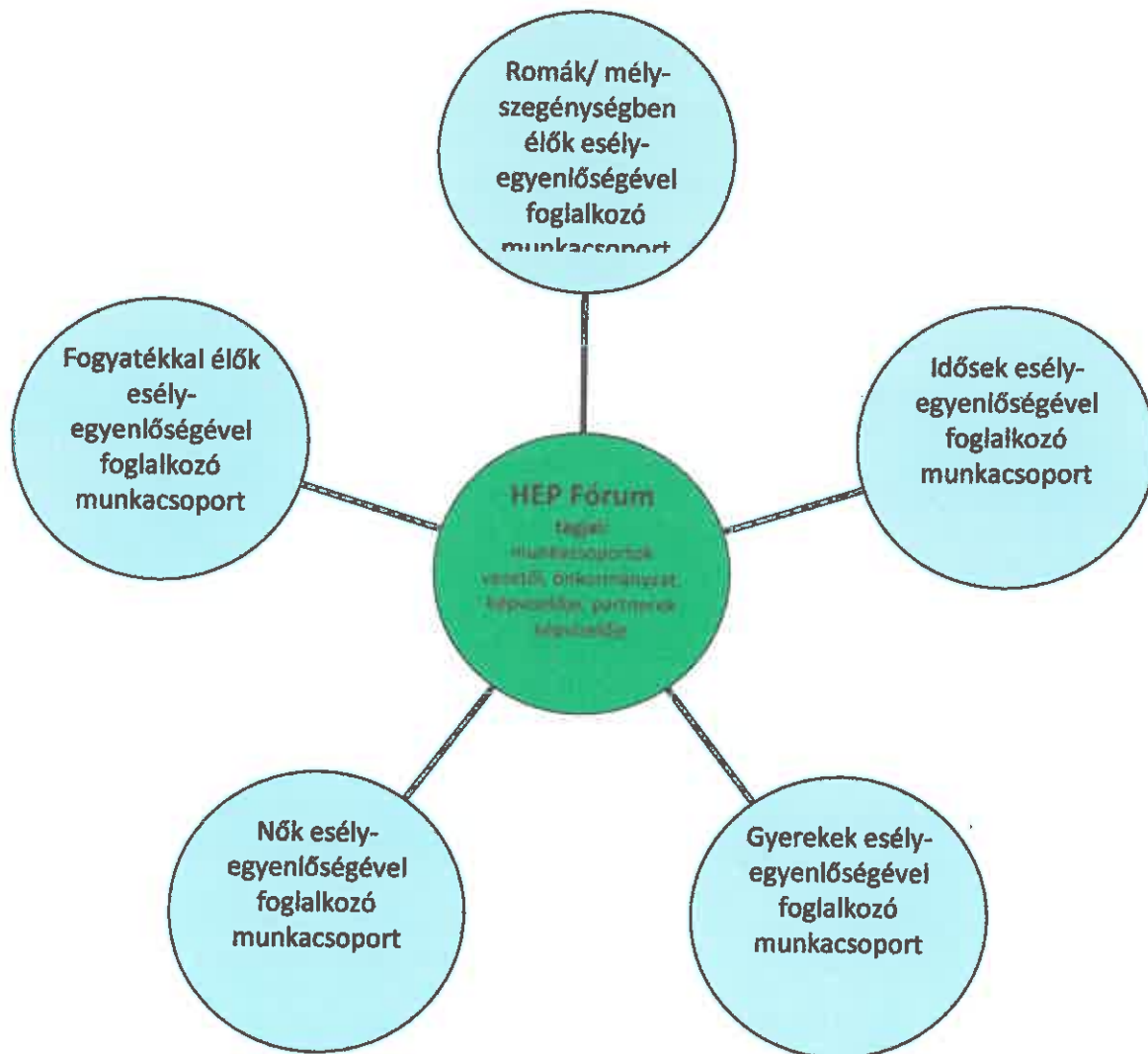
A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitzűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Ricse Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Ricse Nagyközség képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 37/2023. (XI.28.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Ricse, 2023. november 28.

Minty
Aláírás

Ricse Nagyközség Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum: 2023 -11- 28

Teglas
Partner aláírás

Dátum: 2023 -11- 28

[Signature]
Partner aláírás

Dátum: 2023 -11- 28

RICSÉÉRT POLGÁRÓR EGYESÜLET
3974 Ricse, Kossuth Lajos utca 25.
18757109-1-05

[Signature]
Partner aláírás

Dátum: 2023 -11- 28

Partner aláírás

Dátum:

2023 -11- 2 8

Partner aláírás

Dátum:

2023 -11- 2 8

Partner aláírás
"ŐSZI NAP SUGÁR"
EGYESÜLET
Szt. Erzsébet, Ady E. u. 1.
Adószám: 18441426-1-05

Dátum:

Partner aláírás

Dátum:

Partner aláírás

Dátum:

Partner aláírás

Dátum:

Partner aláírás

Dátum:

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Alírási ⁵	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.